

NEAUTORIZOVANI TRANSKRIPT
6. SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 22.6.2001. godine s početkom u 10.20 sati

ILIJA ŠIMIĆ

Poštovani poslanici, dame i gospodo, uvaženi gosti poštovani članovi Vijeća ministara sve vas srdačno pozdravljam i ovim otvaram 6. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

/INTONIRANJE HIMNE/

Mi našu sjednicu počinjemo sa 24 sata zakašnjenja. Vi znate iz kojih razloga. Bila je dvodnevna sjednica Predstavničkog doma. Ja tom iscrpljujućom sjednicom ocjenjujem i današnji slab odziv Vijeća ministara, Predsjedništva, jer je očito dva dana zasjedanja mnogo za obaveze koje su sigurno u tim visokim organima i prevelike. Ja konstatiram da su svi izaslanici na svojim mjestima. Mi dakle imamo potpuni kvorum i možemo punovažno odlučivati.

Dakle prelazimo na dnevni red 6 sjednice, koji ste vi dobili, ali mi dopustite da ja na početku predložim jednu dopunu. S obzirom da je u međuvremenu usuglašena Rezolucija o gospodarskoj i socijalnoj politici gospodina Ibrahima Spahića koju smo na prošloj sjednici razmatrali ja predlažem da je stavimo kao prvu točku i u tom, ako se vi slažete, molim da se o tom izjasnimo, hoćemo li, Poslovnički je to potpuno u redu. O tome odmah vas obavještavamo, a to ću vas ako i pređemo na dnevni red, o tome izvjestiti da o tomu nema potrebe raspraviti.

Ja vas pitam možemo li kao prvu točku staviti usuglašenu Rezoluciju o gospodarskoj i socijalnoj politici predlagača gospodina Ibrahima Saphića?

Hvala lijepo. To je jednoglasno.
U ovom slučaju dnevni red bi glasio:

Ad.1.Usuglašavanje Rezolucije o gospodarskoj i socijalnoj politici.
Izvešće Komisije Doma naroda.

Ad.2. Prijedlog izbornog zakona.
Drugo čitanje, predlagača Vijeća ministara i predlagača izaslanika Nikole Špirića.

Ad.3. Prijedlog zakona o arhivskoj građi i Arhivu Bosne i Hercegovine.
Prvo čitanje.

Ad.4. Odgovor na izaslanička pitanja i inicijative.

Ja vas molim da gospodin Ivo Divković.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo. Evo ovaj spisak koje je ostalo izgleda od Predstavničkog doma.

Dakle, dozvolite mi da u ime Kluba izaslanika hrvatskog naroda u Domu naroda predložim izmjenu redosljeda dnevnog reda. Mi smo evo prihvatili, slažemo se da prva tačka dnevnog reda bude Rezolucija o gospodarskoj socijalnoj politici koja je usaglašena. Predlažemo da druga tačka dnevnog reda Zakon o arhivskoj građi i Arhivu Bosne i Hercegovine, predlagač Predsjedništvo, prvo čitanje, da treća tačka dnevnog reda bude Predlog izbornog zakona i onda četvrta, jasno odgovor na izaslanička pitanja.

Razlog zato je što Klub hrvatskog naroda ima potrebu praktično za određenim konsultacijama prije prelaska na treću tačku po našem prijedlogu dnevnog reda to je Izborni zakon.

Hvala lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Sada bi dakle prijedlog dnevnog reda bio ovakav kako je gospodin Divković izgovorio, samo bi ovdje predložena 2. i 3. tačka zamjenile redosljed, pa bi 3. tačka postala 2., a 2. treća.

Ja vas pozivam da se izjasnimo ko je zato da izmjenimo redosljed ove dvije tačke?

Hvala lijepa. Jednoglasno

Imamo dakle dnevni red.

Ad.1. Izvješte Komisije Doma naroda o usaglašavanju Rezolucije o gospodarskoj i socijalnoj politici u Bosni i Hercegovini,

Ad.2. Prijedlog zakona o arhivskoj građi i Arhivu Bosne i Hercegovine, prvo čitanje

Ad.3. Prijedlog izbornih zakona, drugo čitanje, a prijedlog Izbornog zakona bio je prijedlog izaslanika Nikole Špirića,

Ad.4. Odgovor na poslanička pitanja i inicijative.

Molim ko je zato da usvojimo ovakav dnevni red?

Jednoglasno, zahvaljujem.

Usvojili dnevni red i prelazimo na prvu tačku dnevnog reda

Ad.1. Usuglašavanje Rezolucije

Rezolucija je, vi ste tekst dobili usuglašena kako sam i rekao rasprave o njoj nema. Glasanja takođe. Naprosto ostaje nam da konstatiramo da sada ovaj dom ima Rezoluciju o gospodarskoj i socijalnoj politici i time smo mi prvu točku završili. Ja vam zahvaljujem što smo je stavili na dnevni red i na ovaj način vrlo efikasno smo je uspjeli okončati.

Mi smo sada već na drugoj točki dnevnog reda

Ad.2. Prijedlog zakona o arhivskoj građi i Arhivu Bosne i Hercegovine

Zakon razmatramo u prvom čitanju. Ovdje, Zakon je moramo reći usvojen na Zastupničkom domu. Valja reći takođe da je on dugo u parlamentarnoj proceduri, sad nećemo ulaziti zbog čega tako. Valja reći da je ovoj zemlji potreban taj zakona i valja reći da imamo predlagača ovdje prisutnoga.

Ja vas pitam ko se javlja za riječ. Mislim da se u ime predlagača. Evo izvolite. Budite ljubazni predstavite se radi stenograma.

ŠABAN ZAHIROVIĆ

Ja sam Zahirović Šaban iz Arhiva Bosne i Hercegovine.

Poštovano predsjedništvo, gospodine predsjedavajući, poštovani poslanici i zastupnici u ime predlagača Predsjedništva Arhiva Bosne i Hercegovine, ali i u ime cjelokupne arhivske struke želim reći, bez posebnog osvrta na sadržaj Zakona, jer vam je poznat i pri tome ću vjerovatno biti profesionalno pristrasan i patetičan, da mi u struci imamo običaj tvrditi da je cijeli život u stvari samo jedan dokument. Čovjek se rađa i počinje život dokumentom. Dobije rodni list, umire dokumentom, dobije smrtni list. Sve je između je dokument. Prva vakcina, škola, posao. Tako je u svim okolnostima, tako je u cijelom životu. Zato vrijedi, civilizacijska je potreba i nužda zaštititi te dokumente. Zato na svim nivoima Bosne i Hercegovine, dakle Bosne i Hercegovina, entiteti, kantoni, županije. Nužno je zaštititi te važne izvore dokaze informacija.

Ja ću istaći samo tri osnovne odgovornosti koje obavezuju i upućuju na to da se na nivou Bosne i Hercegovine reguliše i pravno normira ova značajna oblast. Prije svega Arhiv Bosne i Hercegovine je osnovan 1947. godine i od tada je prikupio negdje oko 400 zbirki i fondova arhivske građe koja je po osnovnim međunarodnim arhivskim principima ne djeljiva i integralna i ona predstavlja zajedničku baštinu i zajedničko javno dobro. Te zbog toga, potiče naravno iz raznih, raznog je sadržaja, iz raznih istorijskih razdoblja i kako je nedjeljiva, kako je zajednička baština sasvim je prirodno da ona bude i pod zajedničkom demokratskom kontrolom. A bez donošenja ovog zakona, a kasnije pod zakonskih akata koji slijede iz toga pravilnika o korištenju. Pravilnik o unutrašnjem ustrojstvu nije moguća jednako pravna kontrola niti pravično kadrovsko i stručno struktuiranje Arhiva, a prema prihvaćenim principa za rad institucija Bosne i Hercegovine.

Dakle iz samo ova tri, pored drugih odgovornosti. To je prvi, drugi je građa koja nastaje u radu institucija Bosne i Hercegovine. Sasvim je prirodno da stručna institucija brine o toj zajedničkoj građi, između ostalog, evo i u ovom časnom domu.

I treće je usaglašeni interesi struke i članstvo u međunarodnim arhivskim asocijacijama. Arhiv Bosne i Hercegovine je od 1994. godine član Međunarodnog arhivskog savjeta. Jedinstveni standardi i pravila, pozitivna iskustva i drugi. Samo ova tri, pored drugih odgovornosti upućuju na to da bi ne donošenjem zakonskih propisa u ovoj oblasti na nivou pripadajuće odgovornosti u ovom slučaju, zajedničke na nivou Bosne i Hercegovine, ugrožavalo nacionalne interese tri konstitutivna naroda, a jednako tako i svih građana, jer je potreba za korištenjem arhivskih izvora u dokazne naučne i druge svrhe i potrebe izrazita i intenzivna. Razlozi su opšte poznati. Vrijeme tranzicije, imovinska prava, stepen oštećenosti ili uništenosti itd. Ova materija značajna na nivou Bosne i Hercegovine reguliše se trostepeno. Dakle, Arhiv Bosne i Hercegovine ima samo pravne ingerencije na zajedničkom baštinom. Entitetski arhivi imaju potpunu samostalnost pravnu i potupnu odgovornost prema entitetskim vladama, a kontonalni i županijski na nivou kantona, odnosno u Republici Srpskoj koliko znam, na nivou regija, mada trenutno stanje u Bosni i Hercegovini je tako da zbog neorganiziranosti, zbog zakonske neusklađenosti imamo dobar dio prostora koji je nepokriven arhivskom nadležnošću.

Zato vas molim da vašim glasom za Zakon o arhivskoj građi i Arhivu Bosne i Hercegovine doprinesete da jedna važna oblast u životu naše zajednice dobije osnovu za zamah, za priključenje zemljama moderne arhivske službe. Da arhivska prašina opojno zamiriše, a žutilo dokumenata dobije jedan posebna sjaj. Da moderni način administriranja stimuliše nove zamaha i intenzivnije osavremenjivanje. Hvala vam za vaše razumje, vaš glas odgovornosti i glas za.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vama lijepa. Ja vas podsjećam da je Ustavno-pravna komisija razmotrila ovaj zakon, našla da postoji ustavni osnov za njega. Podsjećam vas da amandmana nije bilo i ja vas pozivam na raspravu o principima s obzirom da je prvo čitanje.

Da li se neko u tom smislu javlja za riječ? Gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege delegati, uvaženi gosti. Ja sam bio jedan od ljudi koji je pre donošenja ovog zakona tražio neka dokumenta koja su ovaj put pribavljena i vidite kada se ispoštuje procedura, nema nikakvog razloga. Dake, nema nikakvog razloga da se spori ovakava zakonski projekat. Ja sam dakle tražio izjašnjenje Vlade Entiteta Republike Srpske, Vlade Federacije, Arhiva jednog i drugog entitetskog i ti dokumenti danas jesu ovdje. To su institucije koje su usaglasile stavove i jednostavno usaglasile zakonski tekst vezano za arhivsku građu Bosne i Hercegovine. Ovo je način i primjer kako se može dolaziti do onih zakonskih projekata, do niza niza zakonskih projekata oko se mi nažalost još uvijek sporimo. Ovo je put poštivanja procedure i kada budu svi oni koji budu podnosili slične zakonske projekte ispoštovali proceduru, ovdje ćemo mi imati manje problema kod izjašnjavanja o zakonskim projektima. Dakle, ja podržavam ovaj zakonski projekat. Moje sugestije i primjedbe su ranije bile na proceduru. Ona je ispoštovana i dakle i ja ću glasati za ovaj zakonski projekat. Hvala vam lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepo gospodine Špiriću. Gospodin Spahić.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajuži i dame i gospodo, želio bi reći da je Ustavno-pravna komisija, prihvatajući bez ikakvih intervencija, kao što je već rečeno ovaj zakon prihvatila ga u prvom čitanju. Ja predlažem da danas, kada završimo prvo čitanje istovremeno otvorimo sasvim jasan proces da se drugim čitanjem izjasnimo o ovom zakonu i da ga mi danas prihvatimo i omogućimo da institucija radi, ako je to moguće u skladu sa vašim pristupom u Kolegiju. Do ovog trenutku mi ni jedan amandman nismo imali na Ustavno-pravnoj komisiji, niti na jedan način niko nije reagirao, osim gospodina Špirića proceduralno i ovo pitanje u Parlamentu je iscrpljeno. Ni jedan delegat od tri naša kluba nije dao nikakvu primjedbu, ni zarez nije stavio. Bilo bi sasvim korektno, ukoliko nema prepreka u smislu Poslovnika da postupimo korektno prema predlagачu, ili prema ovoj instituciji i prema samima, da ne bi blokirali ove ljude u nedogled u vezi sa ovim zakonom. Hvala lijepa.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem predsjedniku Ustavno-pravne komisije. Ovim on olakša posao Kolegiju, to je i predlog Kolegija, ali ja još uvijek neću zatvarati raspravu. Da li se još neko javlja u raspravi u načelima.

Ako ne, ja vas molim da glasamo o tome da li ćemo pristupiti raspravi o člancima tj. u drugom čitanju.

Jednoglasno. Ovim smo mi pristupili raspravi u člancima. Ja još jednom otvaram raspravu. Da li se neko u ovom smislu javlja za raspravu? Ivo Divković.

IVO DIVKOVIĆ

Apsolutno podržavam donošenje zakona i zaista ne bi htjeo da kompliciram bilo šta u proceduri. Međutim, možda čak i pored, poslije obrazloženja, ovaj da povučem svoje primjedbe stručne itd. Ali, recimo u članku 38. kada se govori o ravnatelju Arhiva BiH, između ostalih uvjeta VSS traži se da su objavljeni i stručni radovi iz oblasti arhivistike itd. Ne znam da li je to neophodno da tu stoji naprosto zato što ljudi koji imaju sve ove naprijed navedene reference, vjerovatno moraju imati i objavljene radove. To je jedna stvar i drugo. Za Pravilnik unutrašnjem ustroju Arhiva BiH saglasnost daje Vijeće ministara. Je li i to neophodno ili može resorno ministarstvo. Je li to neki dogovor, to su više pitanja nego neke.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepa. Ja moram još jednom podsjetiti da amandmana nije bilo i da smo se mi za amandmane, ovo i nije amandmansko djelovanje, za amandmane je kasno. Mi smo već u drugom čitanju i ja vas pozivam da u tom smislu, ako se neko javlja za riječ vodimo raspravu. Izvolite. Gospodin Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ovaj zakon je na ovaj ili onaj način već dugo vremena, slobodno se sad već može kazati u parlamentarnoj proceduri pred Parlamentarnom skupštinom Bosne i Hercegovine. On je usvojen od strane Predstavničkog doma i ja predlažem da i ovaj dom danas, u istom onom tekstu, kako bi smo Zakon imali što je moguće ranije usvoji Zakon, dakle u istom tekstu kojega je usvojio Predstavnički dom. Cijenim da se radi o važnom zakonu. Ljudi koji su ispred predlagače i ranije a i sada obrazlagali potrebu ovog zakona su zaista uvjerljivi, vjerodostojni. Sva procedura potrebna je ispoštovana i ja predlažem da mi pristupimo činu izjašnjavanja i da glasamo za ovaj zakon. Hvala vam.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepa. Imamo vrlo jasan prijedlog s kojim se Kolegij slaže. Ako se nitko više ne javlja za riječ, a ne javlja se, ja vas pozivam da glasamo o Zakonu o Arhivu BiH.

Ko je za molim? Ja koliko vidim jednoglasno.

Dakle, nema potrebe pitati dalje, jer je jednoglasno. Zakon je usvojen u istovjetnom tekstu, kao što je i u Predstavničkom domu. Ja koliko sam razumio gospodina Divkovića, da li će ostati pri svom zahtjevu. Tražio je unaprijed pauzu. Molim vas da to ponovite, ako, imate pravo na to.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja sam to najavio odmah u početku i Klub zastupnika hrvata traži pauzu. Evo da se dogovorimo mi predlažemo pauzu od pola sata da pokušamo usaglasiti stajalište prije prelaska na treću tačku dnevnog reda.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Ja, samo trenutak. Ja ću vama dati riječ gospodine Jusufoviću. Ja poslovnički nemam nikakve mogućnosti nikome više davati riječ. Pauza je od pola sata, ali dajem vama riječ. Izvolite, samo da se zna da je to dobre volje. Nema razloga da kompliciramo.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Dobro, hvala vam na dobroj volji. Gospodine predsjedavajući ovo što ću ja reći, ovo ide u prilog upravo ovom prijedlogu, samo je nešto izmjenen. Ja takođe u ime Kluba bošnjačkih delegata isto sam, imam namjeru da tražim pauzu. Međutim razlika je u tome što ja predlažem da pauza bude najmanje 60 minuta, jer mislim da će biti dovoljno. Razlog zašto predlažem da u toj pauzi Kolegij zajedno sa predsjednicima klubova sjede i da razmotri način i tehnologiju današnjeg rada oko ovog izbornog zakona da ne bi sebi dozvolili maratonsku raspravu, kao što je juče bilo na Predstavničkom domu i smatram da stvarno će taj sastanak od jednog sata poslužiti i nama i svima ostalim, da određene stvari poredamo i da se dogovorimo daljem

načinu rada. Ustvari to je smisao. Pa vidjećemo, ako bude, ja tražim maksimalno 60, ako bude završeno za pola sata, za pola. Znači možda će se uklopiti, eventualno, možda ćemo odmah poslije ove sjednice održati, vjerovatno svak sa svojim klubom jedan kraći sastanak.

ILIJA ŠIMIĆ

Pauza od pola sata. Pauza u 10,45 minuta

Poslanici, dame i gospodo, uvažena gospodo iz medija, koji uporno nas pratite, mi smo došli do druge točke dnevnog reda i tada je Klub hrvatskih izaslanika zatražio pauzu. Ja molim predsjedatelja Kluba da nas izvjesti o rezultatima.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, prije svega da naglasim da je Klub hrvata tražio pauzu jer je informacija iz ove prostorije otišla da je Klub HDZ-a tražio pauzu na današnjoj sjednici. Ne radi se o HDZ-u, nego o Klubu hrvata. Ocjena našeg kluba u toku ove pauze je da smo mi vrlo blizu postizanja suglasnosti oko izbornog zakona, svi skupa. Znači sva tri kluba. Ocjena je naša isto tako da je prava šteta što juče na Predstavničkom domu, gdje je isto tako postojala velika suglasnost oko zakona, što se nije uložio dodatni napor da se dođe do postizanja konačne suglasnosti oko zakona. I zbog svega toga mi cijenimo da su uz dodatne konsultacije od nekoliko dana može postići suglasnost koja će rezultirati usvjanjem Izbornog zakona, što bi bio izuzetno poželjan signal i domaćoj i međunarodnoj zajednici i javnosti političkoj da je Bosna i Hercegovina, pa i ovaj Parlament naš istrajao na putu istrajavanja uvjeta za prijem u Vijeće Evrope. Cijenimo da je bolje usaglašavati stavove još nekoliko dana, nego dovoditi u pitanje kompletno najvažniji zakonski projekata u Bosni i Hercegovini od Dejtona do danas. I zbog toga mi predlažemo da prekinemo rad današnje sjednice uz ova obrazloženja, da bi ga nastavili nakon ovih par dana usaglašavanja sa raspravom o trećoj tački dnevnog reda. Hvala lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem gospodinu Divkoviću. Poštovane kolege imamo jedan važan prijedlog pred sobom. Ponavljam, mi smo u dnevnom redu, uz prijedlog Kluba izaslanika hrvata u Domu naroda. Ja vas molim da otvorimo raspravu o prijedlogu koji je gospodin Divković iznio o nama. Ako je potrebna o tome rasprava. Ako se niko ne javlja, javlja se gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja mislim da svaki predlog, svaka inicijativa je dobro došla i naravno o svakoj inicijativi se treba izjasniti. Dobro bi bilo da mi raspravljamo o inicijativama koje smo dobili od zvaničnih državnih organa, dakle o Vijeću ministara. Ima tu inicijativa koja je protokolisana, koju sam ja kao delegat dostavio i da vidimo koja će inicijativa dobiti većinu, ili potrebnu većinu i da se raspravlja o stalnom izbornom zakonu. Ja se bojim, dakle ja se bojim i izražavam bojazan. Poslije ću uzeti učešće u diskusiji da gimnastika kojom se bavi političke... u Bosni i Hercegovini, uključujući oba doma nije na tragu usvajanja stalnog izbornog zakona, nego kupovina vremena, bacanje magle u oči predstavnicima evropskog parlamenta i međunarodne

zajednice i daj bože da smo mi posljednju godinu dana proveli u usaglašavnju teksta stalnog izbornog zakona, danas bi se bavili sasvim drugom zakonskom materijom. Volio bi kada bi ova poruka, koju sam čuo razuvjerila me u narednih 10-ak dana, ukoliko u tu fazu uđemo da stvarno postoji iskrena spremnost. Hvala vam lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam gospodine Špiriću. Želi li još neko možda. Gospodin Ilić. Izvolite.

DRAGUTIN ILIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo gosti iz Savjeta ministara, kolege delegati. Imao sam nesreću da juče pratim cijeli tok zasjedanja Predstavničkog vijeća i da se uvjerim, nažalost da je inat ponovo pobjedio razum. Nadgornjavanje o tome ko je u proceduri pogriješio, a ko nije. Pobjedila je, iskrenu želju nas predstavnika određenih političkih progresivnih opcija i želju svih građana Bosne i Hercegovine, u to sma uvjeren da usvojimo najvažniji zakon poslije Ustava i da time pokažemo ono drugačije lice Bosne i Hercegovine koje je svjetska javnost imala do sada priliku da gleda. Nažalost, ta prilika je propuštena. Ovdje imamo sada legalag i legitiman prijedlog predlagača Savjeta ministara koji je dopunjen sa amandmanima Ustavno-pravne komisije donjeg doma i Savjet ministara je svojom odlukom prema dopisu koji imamo svi prihvatio na sjednici od 20 juna te amandmane kao svoje i ugradio ih u prelazne i završne odredbe teksta Prijedloga zakona koji nam je dostavio na izjašnjavanje. Takođe smo na stolu dobili i inicijativu delegata gospodina Nikole Špirića koji je istovjetan sa prijedlogom Savjeta ministara da se o Zakonu izjašnjavamo po članu 100 Poslovnika Doman naroda. Naravno nemam ništa protiv inicijative koji je iznio gospodin Divković u ime Kluba delegata hrvatskog naroda, ali zaista i ja sumnjam da je i ovo na liniji pokušaja da se skine odgovornost sa nekih koji su, koji pokušavaju na neki način da opravdaju i da nađu opravdanje za ono zašto juče u Predstavničkom domu nije usvojen ovaj zakon. Moram reći da me najviše razočarao stav SDP-a, progresivne partije koja je slična opciji kojoj ja pripadam, ja pripadam Socijalističkoj partiji i da nije imala snage da se izdigne iznad onog inata koji je juče bio prisutan i da budući da je dala i predsjedavajućeg Savjeta ministara, koji je predlagač. I da je dala najznačajniji broj funkcionera u Savjetu ministara, koji je takođe predlagač ovoga zakona, dakle da njeni delegati, odnosno poslanici u Predstavničkom vijeću nisu podržali ono što je predložio, ako hoćete i njihov šef partije.

Mislim da je to svim građanima u Bosni i Hercegovini pokazalo da ono što se napravi pod pritiskom, a nije proizvod slobodne volje ljudi ne može dugo da funkcionise, a juče je bjelodano pokazano građanima Bosne i Hercegovine da Alijansa za promjene koja je stvorena pod pritiskom međunarodne zajednice, a ne voljom svih učesnika koji čine tu alijansu nije u stanju da izvede one promjene koje mi svi želimo i koje građani Bosne i Hercegovine s pravom očekuje, jer poslije 6 godina od završetka rata, valjda imaju pravo na bolji život. Nažalost, sve te deklarativne priče i zalaganje za Evropu i ulazak u Evropu, juče su pale u vodu pred činjenicom da je važnije sačuvati vlast, nego li obezbjediti bolju egzistenciju građanima Bosne i Hercegovine. Zbog toga je moje razločarenje tim veće i ja bih želio da naš dom danas glasa onako kako je predložio Savjet ministara i da mi usvojimo ovaj zakon u prijedlogu kako je dat, po članu 100 Poslovnika Doma naroda. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa gospodine Iliću. Gospodin Spahić, pa gospodin Novaković.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, predsjedavajući, želio bi prije svega reći da se nalazimo u situaciji kada imamo nekoliko prijedloga kako nastaviti i prekinuti ovaj rad. Bilo bi sasvim korektno da se odredimo prema tim prijedlozima i time rasčistimo situaciju, prije nego što nastavimo raditi. Nije korektno da mi sada razgovaramo o mnoštvu inicijativa, a da nemamo jasan stav šta mi hoćemo. Mi se moramo izjasniti po našem poslovniku, prijedlogu Kluba hrvata u Domu naroda i odrediti se da li idemo na prekid i time stvaramo pretpostavku o kojima je govorio gospodin Ivo Divković što ne bi želio ponavljati. S druge strane bi želio reći ukoliko predsjedavajući ne stavi odmah na glasanje ovaj prijedlog koji je došao prvi i javno iznesen. Ostali prijedlozi nažalost nisu u dnevnom redu, usput rečeno, da bi nešto bio prijedlog, mora se formulirati kao prijedlog, mora se iza njega stati ovlašteni predlagač. Znači, po formalno pravnom smislu riječi, sad imamo jedan prijedlog. To je prijedlog gospodina Ive Divkovića u ime Kluba hrvata. U koliko gospodin i svoj prijedlog koji je pismeno dostavio danas pročita i predloži ga formalno, osim da stoji na stolu kao informacija, ja smatram da također treba nakon izjašnjavanja prijedloga gospodina Divkovića izjasniti se i o prijedlogu gospodina Špirića. On je korektan, ukoliko gospodin Špirić jeste ovlašćen od strane Vijeća ministara da zastupa ga u ovom slučaju. Pošto u ovom slučaju imamo sukob interesa zakonodavne i izvršne vlasti, jednog predlagača koji ima svoj prijedlog zakona i čiji je prijedlog zakona na dnevnom redu utvrđen na prošloj sjednici u drugom čitanju.

Utvrđeno je da vas podsjetim pod prvim pod a. prijedlog Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za drugo čitanje za današnju sjednicu, to je ono što smo dobili dnevni red, što smo prihvatili glasanjem o dnevnom redu.

Pod b. Prihvatili smo da se raspravlja o prijedlogu gospodina Špirića kao ovlaštenog predlagača o njegovom prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Treći prijedlog gospode iz Vijeća ministara, kao predlagača mi nemamo. Jedna je stvar što je taj prijedlog na stolu, ali nama se kao Domu predlagač nije obratio i nije rekao zvanično gospodo ja predlažem da u uđe dnevni red po tom i tom principu, bez obzira što to na stolu stoji. Moramo znati, imamo li mi taj stav ili ne. U tom slučaju bi želio da skrenem pažnju na sljedeću činjenicu. Mi smo glasali o dnevnom redu. Po Poslovniku mi treba da radimo po dnevnom redu. Znači prvo bi se trebali korektno izjasniti o prijedlogu zakona Vijeća ministara u drugom čitanju kako smo to završili raspravu na prethodnoj sjednici. Imamo amandmane koje je prihvatila i razmotrila Ustavno-pravna komisija. Imamo amandmane koje su obnovile kolege, gotovo svih u ovom domu i rekao da iz ovog gornjeg doma nema gotovo niti jednog poslanika koji se nije obratio da obnovi svoj amandman za raspravu na ovaj tekst koji smo dobili. Bilo bi nekorektno prema delegatima u Domu naroda da se ne odredimo prema njihovim legitimnim pravima da, poštujući proceduru prilikom drugog čitanja, na vrijeme su dostavili 48 sati prije svoje amandmane. Neki koji su prošli, prošli, neki koji nisu ponovo da se o njima izjasnimo. Moramo poštovati delegate. Moramo prije svega sami sebe poštovati. Znači, mi smo usvojili danas dnevni red u kojem razgovaramo u drugom čitanju o prijedlogu Vijeća ministara sa amandmanima koje smo dali, bilo na Ustavno-pravnoj komisiji, bilo naknadno, obnavljajući amandmane koji tamo nisu prošli ili dajući nove amandmane, pošto je to pravo i procedura i

Poslovnika. Ako bi Kolegij narušio ovaj red stvari i predsjedavajući i ako bi zamjenio teze i sada pod sto stavio sve amandmane koje su dali delegati i zaboravio da se mi nalazimo u drugom čitanju prijedloga Vijeća ministara, mi bi došli u poziciju da sami poništimo svoje političke volje. Ja mislim da to sebi ni jedan delegat takav luksuz neće dozvoliti. To je prvo.

I drugo, mi imamo, nakon tog izjašnjavanja, vidjet ćemo kako će proći to izjašnjavanje, ako ne dođe do izjašnjavanja o ovim prijedlozima koje smo dobili formalno, prije svega od gospodina Divkovića. Mi onda imamo prijedlog gospodina Nikole Špirića. Koji je legitiman, na kojeg do ovog trenutka nema niti jednog amandmana. Ustavna-pravna komisija ga je razmatrala u dva navrata. Dom naroda ga je razmatrao u prvom čitanju i razmatra ga danas u drugom čitanju. Prema tome Dom naroda ima samo materiju koja je pred njim u okviru Poslovnika. Ne možemo mi iskočiti iz vlastitog poslovnika i uskočiti u neke prijedloge i propozicije koje se ne tiču našeg poslovnika rada. Vi znate da procedure i Poslovnik utvrđuju elemente demokracije u svakom društvu. Poslovnik Doma naroda utvrđuje razlike između odlučivanja u Domu naroda i u Predstavničkom domu. Zamislite situaciju da mi kao Dom naroda predložimo amandmane i stane iza njih Vijeće ministara i odemo na Predstavnički dom i u Predstavničkom domu kažemo - nema veze vaša rasprava koju ste imali. Hajte vi prihvatite odluke i stavove Ustavno-pravne komisije Doma naroda, preskočimo fazu i sva mišljenja koja ste imali vi u Predstavničkom domu i idemo mi na tu debatu. Po mom uvjerenju krajni je, kako bi rekao minimum da zadržimo dignitet Doma naroda u kome mi djelujemo. Druga je stvar kako će se usaglašavati odnosi između predlagača Vijeća ministara i dva doma. Na koji način ćemo mi do drugog rješenja doći itd.

A sad nešto korektno i o Vijeću ministara. Za ovu sjednicu, sasvim je bilo normalno, bez obzira na proceduru koju je kasnije predsjedavajući Vijeća ministara ponudio Predstavničkom domu, a vjerovatno ćemo čuti i informaciju da li to nudi i ovome zvanično domu, bilo je korektno, ako primjera radi...

ILIJA ŠIMIĆ

Mogu vas posjetiti poštovani kolega da mi raspravljamo o inicijativi gospodina Divkovića.

IBRAHIM SPAHIĆ

Jeste, jeste, ja hoću povodom inicijative. Dakle, bilo je korektno da mi dobijemo reakciju na sve amandmane koje su podnijeli delegati u Domu naroda. Mi od strane predlagača Vijeća ministara nemamo reakciju na naše amandmane, bez obzira da li su bili na Ustavno-pravnoj komisiji ili nisu, oni su na vrijeme dostavljeni u cjelosti iz Ustavno-pravne komisije i iz Doma naroda od gospodina Šimića, Vijeću ministara i predlagaču. Zato se meni čini da je prijedlog gospodina Divkovića u dvostrukoj funkciji. Prvo da zaštiti interes demokracije u Bosni i Hercegovini i interes da se dogovoramo, da nalazimo rješenje da dođemo do Izbornog zakona. Ne možemo doći do njega preskačući proceduru. Ne želim uopće kolege da kritikujem u Predstavničkom domu niti da iznosim bilo kakve političke ocjene o tome kako se Alijansa tu postavila, pojedine političke partije, ko je sličan, a ko je različit. To je

debata koju možemo voditi ..u principu gospodine Iliću to je vaša stvar, ali ja ne sporim da vi to možete reći, ali moram da kažem nešto sasvim jasno, mi u toj alijansi kojom se vi pozivate i govorite da mi pravimo neku ...itd. pokušavamo da zaštitimo elementarni dignitet i prijedlogom koji je danas ponuđen ovdje da se npr. prijedlozi koje su dale sve kolege naše u Domu naroda, da odgovarajuća pažanja kod predlagača. U ovom slučaju je to Vijeće ministara. Recimo sve i da je ovo obrt hobotnice i da mi imamo u 24 sata promjenjene političke igre, stavove, odnose, relacije, mada ja uopće u to ne vjerujem. Jer pozicija, ako pogledate pažljivo amandmane poslanika u Predstvnničkom domu i poslanika u Domu naroda, potpuno demantiraju tu poziciju. Mi u Alijansi pojedinačne stranke i svako od nas pojedinačno u bilo kojem domu da idemo, mi smo iznijeli jedan konzistentan prijedlog. To što se u tom procesu nije došlo do usaglašavanja, nemojte da mi ocjenjujemo drugi dom. Mi se koncentrišemo na jednu pažljivu, pametnu, mudru poziciju koju je gospodin Divković ponudio. Da ne razaramo dignitet Doma naroda. Da vlastite prijedloge i amandmane koji smo dostavili Vijeću ministara tražimo da nam odgovore na to, jer je to poštovanje samoga sebe.

Drugo kada izađemo iz toga, kada vidimo kakve su ocjene, do čega smo došli, da onda stanemo iza toga i kažemo, mi, naravno ne moramo stati na ovaj ili onaj način danas na ovoj sjednici. Ali, moje je mošljenje da prijedlog gospodina Divkovića gradi jedan pozitivan odnos među nama. A ako gradi pozitivna odnos, odna bi ga trebalo poduprijeti naprosto zbog toga što mi danas ne presuđujemo o ulasku u Savjet Evrope. To treba da bude jasno. Zakon koji nije prošao na Predstavničkom domu, dana se nalazi u proceduri u Domu naroda u njegovom izvornom obliku i ima mogućnost da izgrađujemo te odnose, ako želimo zaista dobro prije svega demokraciji u Bosni i Hercegovini. Ako ćemo samo to raditi pro forme, da napravimo još cijeli dan mučenje za gledalište, da govorimo svi svoje stavove, da pominjemo Ustavnu-komisiju, Ustavni sud, da otvaramo sva pitanja, sve amandmane, to nije na neki način rekao bi produktivno sa stanovišta osnovne ideje koju je dao gospodin Divković. Pošto je razgovor o njegovom prijedlogu ovo je prijedlog koji štiti dignitet, proceduru i daje šansu da ozbiljno promislimo svi o odnosima koje gradimo. I da jednom za svagda kažemo kad jedan delegat, kad jedan poslanik da jedan amandman predlagaču, ima prema njemu da se onaj predlagač, koji god da je to, bio to poslanik, kao što sam ja bio u rezoluciji ili u zakonu, svaku vašu riječ sam pažljivo odmjerio i odgovorio na nju. Zato smo se glatko dogovorili pod tačkom 1. Ne zato što smo se mi politički nadmudrivali. Dogovorili smo, razjasnili smo politički da mora se u ovoj zemlji poštovati procedura. Delegat ima temeljnu ulogu da brani interese političke zbog kojih se nalazi tu i kao poslanik i kao delegat. Ne može, nigdje u svijetu nema da neko ponudi amandman i da iza njega onda kaže, evo znate ja sam se malo igrao 48 sati, ja bi to sad povukao. Kakva je to politika gospodo. I zato je prijedlog gospodina Divkovića mudar, jer on omogućava da otovorimo debatu konačno između sebe. Da stvaramo uvjete, da gradimo neke odnose. Ne možemo se mi natjecati. Predstavnički dom i Dom naroda. Mi prosto moramo poštovati vlastita ovlaštenja. Donji i gornji dom u jednakom kabularu. A ne smeta donjem domu ništa, što gornji dom zadržava dignitet jer štiti rekao bi ono što se zove najveći nacionalni interes u Bosni i Hercegovini, a to je demokracija, to je sloboda za ljude, pravo da se određuju spram onoga što se zove politička odluka krucijalna u svakoj zemlji. Nemojte da pričamo priču Evropi sad u ovom trenutku i da sada time hoćemo da izmučimo sebe i da dokažemo ko je više ili manje. Neosporno je da nema u ovoj zemlji nikoga ko može da stavi barijeru za ulazak u evropske integracije. Ali je sasvim jasno da ima mnogo

ljudi koji stavljaju barijere za dijalog između nas. Nemate ništa od toga što ćemo konfrontirati Vijeće ministara. Tražimo izlaz koji je racionalan.

Dakle, molim vas, predlažem da se izjasnimo vrlo korektno ili o prijedlogu gospodina Divkovića, a ako se o njemu izjasnimo korektno vidjećemo ima li uvjeta za druge prijedloge, jer je on iznesen ovdje od jednog kluba. Moramo štititi identitet i integritet kako bi rekao, kao što je pažljivo Divković rekao. Nije tražio pauzu HDZ, nego Klub hrvata u Domu naroda. Dakle, različite političke partije što je vrlo indikativno i dobro. Hvala lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vama. Gospodin Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvaženi gosti, kolege delegati, ja neću to ovako krupnim riječima kao gospodin Spahić, ja ću pokušati malo da uprostim, da uprostim poziciju u kojoj se mi nalazimo. Naime, jasno je da smo mi u pripremi ove sjednice dobili neke prijedloge. Dobili smo Prijedlog izbornog zakona Bosne i Hercegovine 21.6. koji je potpisao predsjedavajući Božidar Matić u kome on traži da se izjasnimo u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Jesmo li dobili ili nismo? Gospodin Spahić kaže da nismo, meni se čini da jesmo, jer ga imam, u redovnoj dakle proceduri od sekretara Doma sam dobio taj predlog sa zakonom. Takođe do 21.6. sam dobio predlog od zamjenika predsjedavajućeg gospodina Špirića sa istim dakle predlogom, odnosno drugim članom, a to je da se raspravlja po članu 100 Poslovnika Doma naroda.

Mi se prvo moramo izjasniti o ovome. Nakon toga možemo razgovarati o prekidu sjednice. Nakon toga, kada uđemo u redovnu proceduru, dakle kada uđemo u amandmansku proceduru, možemo razgovarati o prekidu, jer usaglašavanje podrazumjeva valjda nekakve amandmane. A amandmani podrazumjevaju redovnu proceduru, znači redovnu proceduru, a ne proceduru po članu 100. Prema tome, neophodno je prvo izjašnjavanje po članu 100., a onda izjašnjavanje o prijedlogu gospodina Divkovića kojeg ja uvažavam i cijenim i mislim da je to korektan prijedlog. Ali, pazite da bi smo uopšte ušli u raspravu o amandmanima moramo se izjasniti jesmo li po hitnom postupku ili nismo. Ili da kažemo da nema ovih prijedloga. Evo ja sam zato i da ne ulazimo u to, da izađe gospodin Špirić i neko ispred Savjeta ministara, naravno i da kaže da Savjet ministara povlači svoj prijedlog. Evo imali smo jutros sjednicu tada i tada, u toliko i toliko sati donjeli smo odluku da povučemo prijedlog. Ili da to izađe gospodin Špirić i da kaže, evo ja sam odlučio da povučem svoj prijedlog. U toj varijanti otvaramo prostor za rješavanje, za odlučivanje o ovom prijedlogu. Ja vas molim da zaista ovdje poštujemo neki red događaja i da ne pretvorimo ovaj skup u onaj juče, pa da se ne desi nećemo pričati o Ustavu, juče je mnogo bilo priča o Ustavu, o ne znam ni ja o ovome, ovdje je čista i jasna pozicija. Hoćemo li otvoriti prostor za amandmane ili nećemo, zavisi kako ćemo glasati o ova dva prijedloga. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam gospodine Novakoviću. Gospodin Tokić, pa gospodin Zubak, pa gospodin Džaferović.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući i gospodo izaslanici, delegati Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Mi se nalazimo o raspravi pitanja predložene odlaganja ove tačke dnevnog reda za radi dobivanja vremena za usaglašavanje. Ja imam razumjevanje za skepsu da će usaglašavanje u nekih 10 dana, možda i neće dati rezultate, što je rekao jedan od prethodnih diskustanata, ali me začuđuje da neko vjeruje da će mimo usaglašavanja danaa, bez tog minimalnog usaglašavanja danas biti usvojen Izborni zakon. U toliko prije što smo mi usvojili dnevni red u stenogramu koji glasi gospodinu Novakoviću pod a) Prijedlog Vijeća ministara, drugo čitanje. Pod b) Prijedlog zakona Nikole Špirića, drugo čitanje i pod c) eventualno može biti nove inicijative i to na način da inicijativu daje onaj ko predlaže zakon, a ne neko u ime predlagača zakona.

Pokušaj da se danas ovdje ostavi dojam kako neki neće ko biva da se usvoji zakon kako drugi neće, je jeftin pokušaj, jer će već pod čitanjem pod a) kada bude razmatranje čitanje, gospodin Novaković biti, dozvolite da predviđam biti energično protiv zakona Vijeća ministara koji je u skladu sa Poslovníkom i Ustavom Bosne i Hercegovine dopunjen amandmanima Zakonodavno-pravne komisije ovog visokog doma i predstavlja integralni tekst o kome se ovaj dom može i treba izjasniti. Prema tome, zbog javnosti da razjasnimo o čemu pričamo. Pričamo gospodo o sljedećem, da li ćemo, što se tiče Vijeća Evrope mi ne možemo ispuniti uslov koji je postavljen da do 22. usvojimo Izborni zakon, naprosto zato što je Predstavnički dom nakon svih procedura odbio zakon. Mi možemo nešto drugo. Možemo ostaviti utisak i spremnost i ovdje danas pokazati dijalogom da smo spremni na usaglašavanje i u nekom narednom periodu što je moguće kraće kao najprioritetniji zadatak ovog doma i Parlamentarne skupštine usvojiti Izborni zakon. To je vrlo važna poruka za Vijeće Evrope. Vrlo važna poruka. Puno bolja poruka od onoga da se desi što je moguće da se desi da zakon Vijeća ministara sa Ustavno-pravnom komisijom danas ne dobije ovdje podršku. Ja ne bi želio. Ne bi želio ni da zakon Nikole Špirića ne dobije podršku i ne bi želio ni da eventualno nove inicijative ne dobiju podršku i na određen način da Izborni zakon privremeno isključimo iz izborne procedure. Pristup, ovdje je spominjana Socijal demokratska partija, pristup je SDP-a vrlo jasno rekao. SDP-a se zalagao da u osnovni tekst uđe sve procedure o kojima postoji saglasnost političkih stranaka. Sve procedure. O kojima ne postoji saglasnost političkih stranaka parlamentarne većine da se prelaznim odredbama definišu kao rješenja, sadašnja rješenja koja će se primjenjivat dok se ne dogovori drugačije. To je bio pristup SDP-a gospodine Iliću i mislim da je taj pristup dobar i jedini moguć. Priča o tome kako navodno SDS sa SPRS-om hoće u Evropu, a SDP neće je jeftina priča gospodine Iliću i da budem sasvim jasan ne krijemo se mi ni iza čega. Mi nećemo u osnovnom tekstu, dakle, da ne bilo sad tu nešto zabune, mi nećemo dići ruku da u osnovnom tekstu Izbornog zakona ulaze one odredbe koje Ustavni sud svojom odlukom proglasio neustavnim. Mi zato nećemo dići ruku. I zato i jesmo progresivna politička snaga. Nismo htjeli to ni prošle godine, dok nije bilo odluke Ustavnog suda, dok je još svako različito tumačio preambulu Ustava BiH. Nismo tad htjeli jer smo znali da će doći odluka Ustavnog suda, nećemo ni sada. Da budemo sasvim jasni oko pozicije. Možemo ići u drugi koncept. Bezpredmetnu raspravu o tome ko je kriv što neće Dom

naroda danas usvojiti Izborni zakon. Ja bi da prekinemo sjednicu, otvorimo dijalog i pokušamo doći do rješenja, jer ja mislim da rješenje nije daleko. Ali, ako danas imperativno neko dolazi da bilo kojom zastavom zamaše kako je on progresivan, a drugi neće, neće doći ni do čega, jer će vrlo brzo priča ispostaviti da nemamo zajedničkog što hoćemo. Ja sam vrlo ponosan što je najveći dio i što je Alijansa, dakle što je Alijansa za promjene pokazala jedinstvo. Bilo je ovdje puno priča o Alijansi. Alijansa za promjene je pokazala jedinstvo na Izbornom zakonu. Pokazalo jedinstvo. To što je, oni što su rekli da će podržavati promjene glasali sa SDS i HDZ-om, to je pitanje o kojem ja, svakako i u Alijansi treba otvarati, ali ja bi da prekinemo tu raspravu, ukoliko hoćemo možemo s tim što ovdje je sasvim jasno – Poslovnik se mora poštovati. Ako pređemo, ako ne prihvatimo sugestiju za usaglašavanje i odlaganje prva tačka i prvi zakon koji ćemo raspravljati jeste zakon ovog doma. Jer ja neću dozvoliti kao član Kolegija da bilo ko dezavuiše napor svih vas gospodine Iliću i vas, gospodine Novakoviću i vas, Rodiću, svih vas koji ste učestvovali u proceduri i došli do zakona ovog doma koji je ovaj, radi izjašnjavanja. Mi smo pred izjašnjavanjem po zakonu koji je ovaj dom vodio od strane Vijeća ministara do konačnog prijedloga. Hvala.

Dakle da budem jasan zajažem se za odlaganje sjednice i jednu mogućnost da se usaglašavamo mimo kamera, a ako ne postoji nešto možemo vrlo jasno i o tome.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Ja vas upozoravam da imamo još prilično najava. Nećemo vas sprječavati, ali vas podsjećam da mi zapravo raspravljamo o inicijativi Kluba hrvatskog naroda u ovom domu. Gospodin Zubak. Pardon ima replika, zaboravio sam. Oprostite ministre, gospodin Ilić, a i Novaković je tražio riječ.

DRAGUTIN ILIĆ

Mislim da ne bi bilo dobro da ulazimo u polemike i replike. Ja sam vrlo razlozan i razuman čovjek gospodine Tokiću. I naučio sam radeći do sada kao predstavnik u mnogim tijelima da je kompromis osnovno sredstvo političkog sporazumjevanja. Shvatio sam da je ono što je ponuđeno kao zvanični prijedlog i ono što smo prihvatili u prvom čitanju, da je to ono do čega smo u tom trenutku došli kao kompromis. I zašto sada to nismo prihvatili, a u narednom koraku onda išli dalje na usaglašavanje. Pa nije valjda da je i Izborni zakon i Ustav čak, ali naravno i on se zna kako se mijenja i po kojoj proceduri nešto što je za sva vremena. Sve što mi ovdje dogovorimo i odlučimo kao narodni predstavnici po proceduri koja je predviđena može se promijeniti. Ja znam da sada postoji Ustav Bosne i Hercegovine i ustavi entiteta. Kada se oni promjene u skladu sa odlukama Ustavnog suda ja ću onda to prihvatiti pa ćemo na osnovu toga mjenjati sve ostalo. Ali, nemojmo da prejudiciramo stvari. A o tome ko je s kim i kako to se juče sve pokazalo. Molim vas i nemojte, ja imam svoje lično pravo na svoj utisak i rekao sam da SDP najviše razočarala zato što sam toj partiji vjerovao, jer je bliska opciji koju ja zastupam i smatram da su naše partije progresivne. Juče, ja sam stekao utisak da ova partija nije to pokazala i to je moj utisak, moje lično viđenje. Prema tome ne mora biti tačno.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem. Novaković replika, pa Tokić replika.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja bih samo zamolio gospodo da jedni druge slušamo kada pričamo, pa onda kada izađemo da kad nekoga hoćemo da demantujemo ili da mu kažemo drugačije, da onda zaista kažemo ono što je on rekao, a ne što je on mislio i što mi mislimo da je on mislio. Gospodo ja nisam ni jednom riječju pominjao kako ćemo se izjašnjavati o zakonu i o kom zakonu. Ja sam sasvim jasno predložio da se moramo izjasniti hoćemo li po hitnom postupku ili nećemo. Jer to imamo kao prijedlog. Nisam sporio da poslije toga se izjasnimo o prijedlogu da prekinemo sjednicu. Dakle, nisam sporio uopšte želju bilo koga da u kasnijem dijelu sjednice dođe do prekida i da se omogući usaglašavanje. Ali sam jasno rekao da bi se to omogućilo ne može se raspravljati po hitnom postupku, jer hitan postupak podrazumjeva da nema amandmana. Dakle, nema usaglašavanja. Dakle, moramo odbiti hitan postupak, jel imamo prijedlog takav. Sad da meni neko gura neke druge riječi. Ja nisam nastupao ovdje kao član SDS-a, taj kompleks koji gospodin Tokić ima je njegov problem, što se tiče SDS-a, ja sam ovdje nastupao kao delegat pred srpskog naroda delegiran od Narodne skupštine i iznio sam stav Klupa delegata srpskog naroda i molim da se to tako gleda. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Tokić.

SJEFUDIN TOKIĆ

Ja bi volio da se koristi termin ne promjena ustava entiteta, nego usaglašavanje ustava sa Ustavom BiH. Ne vrše se nikakve promjene. Dakle, Ustavni sud je rekao da su odredbe ustava entiteta protiv ustavne. Dakle ne govori se o promjenama. Sad hoće li se promijeniti ili neće. Ukoliko to ne uradi u Skupštini Ustavni sud će suspendovati Ustav entiteta. Da budemo sasvim jasni. Nije to sad hoćemo li mijenjati i kad ćemo mijenjati. Te odredbe iz te oblasti ne mogu ući u tekst Izbornog zakona i to je stajalište grupacije i političke opcije kojoj ja pripadam. Ja nisam prvi čovjek koji ovdje spomenuo stranke i moja replika se odnosila na vrlo jasno izrečen stav prema stranci kojoj ja pripadam u okviru naravno toga bošnjačkog naroda u čije ime i sjedim u Kolegiju Doma naroda. Što se tiče ove jasnoće, meni je drago da je gospodin predsjednik Kluba srpskih delegata ponovio. Ja upravo sam želio to demantovati. Usvojili smo zakon, usvojili smo dnevni red, pod a) drugo čitanje zakona Vijeća ministara što nema veze sa eventualnom inicijativom da neki novi zakon koje Vijeće ministara predlaže ide po hitnom postupku. Dakle nema veze. Pod b) bi išlo zakon gospodina Nikole Špirića, drugo čitanje i izjašnjavanje.

Prema tome, ja sam vas pažljivo slušao i upravo to što ste vi sada rekli ja sam želio demantovati, ali evo mislim da smo se uspjeli razjasniti. Nema, dakle, nikakve mogućnosti da sad mimo utvrđenog dnevnog reda, za koji ste i vi glasali uvodimo raspravu i tačku dnevnog reda zakon Vijeća ministara po hitnom postupku prije a. i b. Poslovnički to vrlo jasno i to se može uraditi. Što se tiče sve ostale rasprve ko je s kim i šta je. Ja sam samo želio reći SDP i ostale političke stranke u Alijansi pokazale su juče jedinstvo a ja vjerujem da će i danas pokazati visok stepen odgovornosti sprem prijedloga koji je gospodin Divković iznio. Mi smo se unaprijed opredijelili i jasno definisali s kim smo. Drago nam je da su još neke stranke podržale takav pristup. Žao nam je da one stranke koje su obećale podržavati Alijansu za promjene, to uprocuduri

donošenja izbornog zakona nisu uradili i za kraj bih ponovo, nemojte razrokimokom gledati u Ustavno-pravnu komisiju Predstavničkog doma, koja nema nikakve ingerencije ovdje, nego gledajte u svoju vlastitu Ustavno-pravnu komisiju. Vjerovatno je razlika i od predsjedavajućih i od teksta zakona do kojih se došlo.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem, ministar Zubak.

KREŠIMIR ZUBAK

Ja ću biti kratak. Naime, juče na sjednici Zastupničkog doma, evo vidim i ovdje danas, da jedan broj zastupnika nije u dovoljnoj mjeri informiran, odnosno ne zna zbog čega je Vijeće ministara postupilo. Vi svi znate da smo mi kao Vijeće ministara utvrdili Nacrt zakona koji je u sebi sadržao dvije alternative. Taj nacrt zakona je bio i u ovom i u Predstavničkom, odnosno Zastupničkom domu osnovica za raspravu. Tijekom prvog čitanja i u jednom i u drugom domu, prikupljeno je negdje oko, po našim informacijama preko stotinu amandmana. Preključe ujutru dobili smo informacije, kao Vijeće ministara da u oba parlamentarna doma postoji visok stupanj suglasnosti, da se na temelju amandmana, koji je usvojila Ustavno-pravna komisija Zastupničkog doma, usvoji zakon, odnosno da se na toj osnovici može doći do Prijedloga zakona koji je prošao oba doma, bez velikih problema i nama se sugeriralo da bismo olakšali rad i jednom i drugom domu, da takav, ako mi prihvaćamo te amandmane, kao svoje da onda idemo sa Prijedlogom zakona i da predložimo da u ovom domu ide po članu 100. odnosno po članku 105. u Zastupničkom domu.

Mi smo u najboljoj namjeri, na temelju takvih informacija tako postupili. Ja vam ovo kažem da biste vi bili potpuno informirani o čemu se radi. Nažalost, izgleda da smo mi kao Vijeće ministara izmanipulirani, jer smo juče da ta suglasnost nije takva kakva je nama predočena. Eto, toliko da biste vi bili potpuno informirani.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem ministru Zubku.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dajem riječ izaslaniku Iliji Šimiću.

ILIJA ŠIMIĆ

Prije svega gospodine ministre Zubak i članovi Vijeća ministara, ovaj dom, a ja se nadam niko u BiH niti ima namjeru, a ja sam uvjeren niti može izmanipulirati Vijeće ministara. Naši izaslanici su dobro informirani o načinu na koji je Vijeće ministara uputilo zakon u proceduru i ja vam zahvaljujem što ste ovdje da taj zakon branite i da nam pomognete da raspravljamo o njemu. Ja hoću, uvažene kolege reći vama iza ove govornice, a ne tamo gdje presjedam da razumijem da, kad govorite o jednoj inicijativi koja je poslovnički vrlo jasna i jednostavna, a to je inicijativa gospodina Divkovića sa obrazloženjem koje je valjano, koje možemo uzeti transkript pa vidjeti, dakle, da o toj inicijativi, kad govorite iskoristite priliku pa reknite sve gotovo što imate reći o vašim političkim pogledima i o dnevnom redu ukupnom. Svi smo mi potpuno svjesni da se ne radi o tome, pa vas ja hoću vrlo kolegijalno zamoliti

da se koncentriramo u ovoj fazi na tu inicijativu, da minećemo niti možemo izbjegavati raspravu o izbornom zakonu.

Ja imam potrebu reći još i ovo, da je u ovoj fazi rada Doma naroda i Parlamentarne skupštine BiH, ovo jedno od najvažnijih pitanja u ovom sazivu. Mi smo toga svi svjesni. Ja ću se sada, neuobičajeno, kao predsjedavajući, ali ovdje ja sudjelujem u raspravi opredijeliti za inicijativu gospodina Divkovića, iz vrlo jedinstavnih razloga. Mi, danas, ne možemo postići bitnu kvaitetu, bez obzira na koji način raspravljali o izbornom zakonu. Usvojili mi njega ili ne usvojili BiH taj zakon danas nema, niti ga idućih dana može imati.

Moja je procjena da, ako prihvatimo inicijativu i nekoliko dana radimo na usuglašavanju, na političkom, rekao bih zbijanju, rekao bih, oko najvažnijeg akta poslije Ustava u BiH, da ćemo tada postići kvalitetu. Danas je logično da smo se sastali i želimo raditi, ali se bojim, ovo sad nije ironija, može biti shvaćena, da u velikom žaru za radom ne učinimo više štete nego koristi. Govorim vam vrlo jednostavnim kolegijalnim riječnikom, vrlo to lako mogu uvidjeti kao i mnogi od nas uz snažne političke poruke, uz snažne domoljubne poruke, ali vas molim budimo racionalni. Ja ću dati kolegama još četiri diskutanta su se javila. Ja ću dati da rasprvljaju, četiri naša zastupnika, a onda molim da se izjasnimo o inicijativi gospodina Divkovića i vidjet ćemo šta nam je dalje raditi. Hvala vam lijepa.

Sad je gospodin Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Cijenjeni predsjedavajući, dame i gospodo, ja se trudim da ne spadam u red onih koji kompliciraju stvari za ovom govornicom. Ovo samo da malo odgovorim na vaše navode gospodine predsjedavajući, ali ovom prilikom čini mi se da ima potrebe, dakle, da ima potrebe i radi javnsoti, a čini mi se i radi svih nas ovdje prisutnih da neke stvari ponovim. Čini mi se da su neki elementi koji su se pominjali u današnjoj raspravi a tiču se i suštine i procedure nepoznati, odnosno nisu kazani ovdje. Zakon, Izborni zakon od Vijeća ministara je, naravno došao u jednom tekstu u ovaj parlament i otišao je u dva doma u dvije ustavno-pravne komisije. Ustavno-pravnu komisiju Predstavničkog doma i Ustavno-pravnu komisiju Doma naroda. Sve što je do sada rađeno na Predstavničkom domu, rađeno je, na osnovu teksta koji je stigao iz Vijeća ministara i na osnovu amandmana Ustavno-pravne komisije Predstavničkog doma. Niko do sada nije progovorio i nije kazao i čini mi se da je to javnosti nepoznato, kakve je stavove zauzela Ustavno-pravna komisija ovog doma. Ovog doma, koji je dužan da slijedi upute svoje ustavno-prvne komisije. Umjesto da danas, kada smo došli u drugo čitanje, po Prijedlogu zakona, raspravljamo o Prijedlogu zakona koji je došao od Vijeća ministara i koji je amandmanima dorađen, amandmanima Ustavno-pravne komisije ovog doma, imamo, dakle, nastojanja da se pred ovaj dom plasira po hitnoj proceduri tekst Prijedloga zakona, koji je dorađen amandmanima komisije, Ustavno-pravne komisije Predstavničkog doma, to je za mene apsurdno. Ovaj dom može raspravljati u drugom čitanju, a to je i danas usvojeni dnevni red samo o tekstu, koji je stigao od Vijeća ministara i kojeg je obradila komisija, Ustavno-pravna komisija ovog doma. Znate li u čemu je suština o kojoj niko ne govori. Suština je u tome, što je Ustavno-pravna komisija Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH u tekst Izbornog zakona, ugradila amandmane, koji otklanjaju diskriminaciju kod izbora

članova Predsjedništva i članova, odnosno delegata u Dom naroda državnog Parlamenta, što je ugradila princip zastupljenosti u vlasti, po popisu stanovništva iz 1991. godine, osim u slučajevima ka da je Ustavom BiH i Ustavom entiteta propisana paritetna zastupljenost i što je na adekvatan način uredila pitanje tzv. obrasca P2. Što je svojim rješenjem pokušala da doprinese eliminaciji posljedica etničkog čišćenja, jer je kazala da osobe koje koriste tuđu imovinu, ne mogu glasati u općinu u kojoj se nalazi ta imovina, odnosno registrirati se za te općine, nego za općine po popisu stanovništva iz 1991. godine. Htjela je da doprinese, dakle, i sprovođenju Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma, da podstakne i sprovođenje imovinskih zakona i, naravno, da makar djelomično poništi posljedice etničkog čišćenja. U tome je gospodo problem i zbog toga se danas bježi od teksta ovog zakona i pokušava se ići na tekst kojeg je doradila Ustavno-prvna komisija Predstavničkog doma.

Gospodine predsjedavajući, mi pred sobom imamo ovaj tekst. Ja sam, dakle, kazao sada suštinu da se vide koje su to razlike. Ja podržavam ovaj tekst, koji imamo u Domu sa amandmanima Ustavno-pravne domisije ovog doma. Mi možemo razgovarati o tome, da danas prekinemo sjednicu, radi ovih stvari o kojima ste i vi govorili gospodine predsjedavajući, ali, naravno prekid na onoj tački dnevnog reda na kojoj se sada nalazimo i kada bude nastavak, nastavak sa te tačke dnevnog reda na kojoj smo prekinuli sjednicu. Hvala vam.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vama. To su samo razumljive stvari i nikako drugačije ne može. Pogrešan navod Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ovdje je već više puta pomenuto da raspravljamo o nekom zakonu, na koji smo mi dali amandmane. Gospodo, Vijeće ministara je dostavilo Domu 21.6. Prijedlog zakona. Dostavljajući ovaj prijedlog zakona, ne postoji više prvi prijedlog zakona Vijeća ministara. Valjda je to jasno. Dakle, nema ni jednog prijedloga zakona Vijeća ministara, osim ovog dostavljenog 21.6. Neka Vijeće ministara povuče zakon dostavljen 21.6. i ima raniji zakon Vijeća ministara. Ako ga povuče i kaže da je ponovo onaj. Sve dotle, ne može Vijeće ministara imati dva zakona, imati dva prijedloga. Nemojmo da pravimo od ovoga lakrdiju. Ovo je ozbiljna institucija, ozbiljan dom. Ja molim Savjet ministara da ne dopusti da se o njihovom radu na ovakav način razgovara. Ljudi su dostavili prijedloge. Ja molim ovo je jedini prijedlog za sada legitimni koji imamo. Jer, prvi je donošenjem ovog, stavljen van snage.

ILIJA ŠIMIĆ

Ja vas podsjećam poštovane kolege, sad koristim odavde. Ja vas podsjećam o čemu mi raspravljamo i molim da se ne upotrebljavaju, odista teške riječi, koje nisu primjerene. Raspravljamo o inicijativi gospodina Divkovića. Mislim da je gospodin Jusuforin na redu.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo izaslanici, delegati, odnosno ministri, ja nemam namjeru danas govoriti o amandmanima koje je Stranka za BiH uložila. Ona je uložila dosta tih amandmana. Veliki broj je njih usvojen na Ustavno-pravnoj komisiji Doma naroda, o kojoj je kolega Džaferović maloprije govorio šta je uradila i treba reći da je ona napravila jedan veliki iskorak, a da objektivno Vijeće ministara, evo čuli smo ovdje objašnjenje, apsolutno nije našlo za shodno da uzme u obzir takav jedan prijedlog koji je značio, jedan veliki iskorak u odnosu na Ustavno-pravnu komisiju predstavničkog doma. Međutim, o tome nemam namjeru danas govoriti, pošto je objašnjena procedura. Za nas jedini relevantan prijedlog, kada je u pitanju dnevni red, onda jeste zakon koji je ponudilo Vijeće ministara i prijedlog amandmana Ustavno-pravne komisije, koji svakako čini sastavni dio tog zakona. Međutim, ovdje je danas, također riječ o jednoj inicijativi. Ja sam pokušao sebi odrediti, u takvoj jednoj poziciji, vodeći računa o nekim novim okolnostima od juče do danas.

Za što ovo pominjem? Pominjem, što smo mi svi bili u situaciji, evo i jučer čitav dan, mada nismo aktivno učestvovali, jer je bio Predstavnički dom, ali smo pratili situaciju. Mi znamo kakav je rezultat bio.

Ja moram reći da grupacija političkih stranaka, kojoj pripada i moja stranka, znači, prije svega Stranka za BiH je imala svoje stanovište, svoje mišljenje, svoje stavove, da je grupa političkih stranaka, znači Alijanse i sve što se juče dešavalo, zna se šta se dešavalo, da je odluka takva kakva jeste i da apsolutno znači, moji stavovi su takvi.

Međutim, evo ja pokušavam sebe racionalno odrediti u ovoj nastaloj situaciji povodom Kluba hrvatskog naroda. Hajmo poći od pretpostavke, a ja u nju ne želim sumnjati da svi ovdje, baš svi imamo čvrstu namjeru i ja sam u to ubijeđen, da Izborni zakon treba usvojiti, znači to je polazna pretpostavka. Međutim, moramo procijeniti kakve su realnosti. Da nam polazne pozicije su različite. Ja sam siguran, kakvu god analizu izvršimo, a čini mi se da je bilo govora ovdje, od nekih izaslanika, da danas nismo u situaciji doći do odluke Izbornog zakona. To je čista realnost. Možemo se zamajavati, ali to je jedna istina.

Ja želim vjerovati i zato sam sklon da ovu inicijativu i prihvatim, da vrijeme koje je pred nama, a da i ono sve, one iscrpljujuće rasprave koje su se vodile juče na Predstavničkom domu, daju nam, možda, za pravo da nedostatak vremena, tako da kažem, pokušamo kroz nekakav stvaralački, da tako kažem duh pokušamo bar neki iskorak postići.

Neću unaprijed da sumnjam, da ovo vrijeme koje je pred nama, znači, ako dođe do odlaganja ove sjednice da neće dati pozitivan rezultat. Hajmo vjerovati u to, iz tih razloga, znači, vodeći računa o svim realnostima, jer možemo ostati čitav dan i veče i noć, ali objektivno, takve su nam polazne pozicije da, teško ćemo doći do konačnog rješenja, ili eventualno imam drugo rješenje, ja sam već na određen način, svhatajući ove realnosti, približavam se inicijativi koja je ponuđena, da će ona dati nam šansu i vremena, a ako, eventualno, neko ne prihvata, ja prihvatam drugo rješenje.

Pošto je Ustavno-pravna komisija prihvatila dosta amandmana, prihvatila je dosta amandmana od Stranke za BiH, dosta je i odbila, evo ako hoćete da skratimo,

da stavimo to na dnevni red i da izglasamo i da ćemo imati, također, ne baš do kraja dobar, ali mnogo bolji nego što je predložen.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepa. Gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, predsjedavajući, govorim o prijedlogu predstavnika jednog kluba da se izvrši prekid sjednice. Prije toga bih skrenuo pažnju, da je podjela stranaka na progresivne i regresivne ... jer to podrazumijeva totalitarni um koji ima ambicije da prosuđuje ko je progresivan a ko je regresivan. To je jedna stvar.

Druga stvar. Gospodin Divković je sasvim dobro rekao da nam je trebalo desetak dana da se usaglasimo oko zakona i da je potrebno odgoditi ovo za nekih 8-10 dana da se usaglasi. Nažalost, tih 8 ili 10 dana koji su bili vrlo značajni, vrlo potrebni i korisni i koji su mogli dovesti do usaglašavanja u roku, koji su javnosti obećali, potrošeni, na način da je upravo, član vaše stranke gospodine Divkoviću, član Kolegija Tokić, odveo delegaciju u Kuvajt. Dakle, to vrijeme je bilo, vrijeme da se intenzivno konsultira, da se intenzivno usaglašava, jer u tom slučaju, ne bi pred građanima danas imali ovako duboke elementarne nesporazume o elementarnim pitanjima Posovnika, procedure, odnosa Vijeća ministara, uloge Vijeća ministara, uloge Kolegija, Poslovnika, komisijske faze zakona, plenarne faze zakona itd. Sad radi poštivanja te javnosti samo ću kratko podsjetiti. Onog trenutka kad krene komisijska faza i faza čitanja i prvog i drugog u Domu naroda, uloga predlagača je svedena na dovođenje na Ustavno-pravnu komisiju ili nadležnu komisiju i brani stav. Uloga predlagača je time iscrpljena. Poslovnik je takav i teško je naći uporište u Poslovniku da Vijeće ministara, od predlagača u sred procedure, koja je u toku u Domu naroda, povlači ili ne povlači prijedlog. To je, jednostavno, tako. Poslovnik je takav i to se mora imati u vidu. Nema drugog načina da se izlazi iz ove situacije od poštivanja, osim poštivanja procedure. Ali, mi nismo javnosti obećali, odnosno oni koji su obećavali, nisu obećavali krasprave o procedurama na parlamentima. Obećali su promjene. Obećali su donošenje zakona. Obećali su poštivanje ljudskih prava, jednakosti građana, poštovanje Odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti. Obećali su platformu na kojoj će izvršiti promjene, obećali su rezultate. Građani očekuju, s prvom, rezultate. Građani očekuju s pravom poštivanje roka do 22. Za što rok nije ispoštovan? Građani očekuju da im bude bolje, a mislim da bi gospodin Tokić trebao jasno reći, koje su to stranke rekly pa iznevjerile pa prevarile. Koje su to stranke obećale da će podržavati Alijansu, pa prevarile. Kad je birano Vijeće ministara, kad je biran gospodin Tokić, Špirić. Nisam vidio da je niko prevario. Vrlo je jednoglasno bilo. Sve pozicije kad su birane vrlo je bilo složno. Nije niko prevario. Da li je to stanje varanja smao kod značajnih zakona za BiH i dokle će to potrajati i koje su to stranke, mislim da javnost zaslužuje da zna, a predlažem, dakle, da se svaki mogući kompromis traži i da se iznalazi rješenje, ali mislim da trebaju i odgovarati oni koji su potrošili vrijeme. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Baš bi dobro bilo da ne izazivamo replike, evo replika Tokić. Ja vas molim da ...

SEJFUDIN TOKIĆ

Ništa, ja bih samo zamolio gospodina Genjca da zaista iz sjednice u sjednicu ne prezentira svoje lične frustracije. Ako je to toliko bitno, ja mogu Halide dati da ti sjedneš tu i možemo odrediti da, ipak, ideš u neku delegaciju, jer vidim da su ti to glavne preokupacije. Mijenjaju se tačke dnevnog reda, a gospodin Genjac ima samo tu ličnu frustraciju stalno vezanu za mjesto zamjenika predsjedavajućeg iz reda bošnjačkog naroda i neko mjesto u delegaciji. Halide, ja mislim da mi to možemo riješiti da ne bi opterećivali ovaj dom.

ILIJA ŠIMIĆ

Gospodin Genjac replika pa će diskutirati gospodin Špirić, pa onda ćemo. Spahić je raspravljao. Poslije glasanja kolega.

HALID GENJAC

Što se tiče putovanja u dokumentaciji Parlamentarne skupštine, može se ustanoviti da sam za četiri godine dva puta predsjedavanja Predstavničkom domom imao negdje oko 60 poziva za put u inostranstvo. Prihvatio sam maksimalno dva poziva, jer smatrao sam da ima važnijeg posla. Dakle, nije putovanje u pitanju. Ja, zaista, smatram da je pet dana prije 22.juna, koji je bio rok za usvajanje Izbornog zakona, Kolegij imao daleko važnijeg i značajnijeg posla, osim puta i odgovora na jedan poziv, koji je poslat prije šest mjeseci. Ja, zaista tako smatram. Hvala kolegi Tokiću, što mi nudi ovu poziciju. Ja, ipak, mislim da on treba da ostane na ovoj poziciji još da pokaže koliko može uraditi.

ILIJA ŠIMIĆ

Gospodin Špirić. Prije je tražio Špirić. Ja znam, jer ja sjedim ovdje. Naravno da je dobro.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, cijenjeni dleegati, uvaženi gosti, ja mislim da mi lagano privodimo diskusiju kraju i da ćemo pristupiti, vjerovatno, izjašnjanju različitim inicijativama. Ono što želim da kažem, jeste, da stvarno nije dobro dijeliti stranke na progresivne i regresivne, da nije dobro govoriti da je vitalni nacionalni interes demokracija, dok je narod glasan i sve bliži da kaže kako vidi politiku i političare u BiH. Mi imamo razvijenu demokraciju i svaki dan sve gladniji narod i građane u BiH i mislim da svaki dan njihov izlazak na ulicu i upozorenje da su na ivici egzistencije, ne govori da im je demokracija vrhunski interes, nego gola borba za preživljavanje. Moram, također, da kažem da Kolegij nije putovao na put i nije se bavio turizmom. Mislim da je korisno da ljudi promovišu BiH u svijetu, gdje god mogu. Ima čak i natpisa da je Nikola Špirić o trošku građana BiH boravio u Parizu. Želim da razočaram novinare koji predviđaju a ne pišu na bazi činjenica da je Kolegij donio odluku da Nikola Špirić putuje. Smatrao sam da je Izborni zakon preči od putovanja,

ostao sam i strpljivo pratio dva dana zasjedanje Predstavničkog doma, vodio razgovore sa različitim političkim opcijama i pružao konkretan doprinos da do stalnog izbornog zakona dođe. Zato bi dobro bilo da redakcije koje pišu laži i neistine, barem smognu snage da ih demantuju i toliko o mom putovanju u Pariz. To je jedan divan grad u koji je lijepo otići, ali Nikola Špirić nije putovao u Pariz ni o trošku građana ni o trošku Parlamentarne skupštine BiH.

Želim, također, da kažem da ono što su dva doma Parlamentarne skupštine BiH, naprvila Vijeću ministara BiH, to Vijeće ministara za koje sam ja tražio da se glasa, o nepovjerenju ne zaslužuju. Ne zaslužuje to akademik gospodin Božidar Matić, čijom čak i stručnom karijerom politički hoštapleri u BiH žele da pokažu da se radi o čovjeku koji nije u stanju da nosi breme Savjeta ministara BiH. Sada ću da kažem za što to govorim, jer mislim da je to važno naznačiti, a vi znate moj stav, kada je u pitanju rad Savjeta ministara. Nije dobro igrati se različitih dopisivanja sa Savjetom ministara, kad to kojoj političkoj opciji zatreba. Ja sam zato, bez obzira na moj stav u radu Savjeta ministara, da njihovu inicijativu dok su u sazivu ozbiljno razmatram. Zato želim da kažem, šta je sve pratilo političku bitku do zasjedanja ovog doma. Prvo, imamo na Plenarnoj sjednici izjašnjavanje izvjestioca za Savjet Evrope gospodina Šurjana, koji nas je pozvao i jasno stavio do znanja da je Izborni zakon jedan od uslova, kada smo to svi oduševljeno pozdravili i svi otišli u svoje tabore i učinili sve da do Izbornog zakona ne dođe. Imamo upozorenje našeg ambasadora, gospodina Mujezinovića, koji nas moli da pred ovo plenarno zasjedanje učinimo sve da dođe do stalnog izbornog zakona, da ga izvijestimo po mogućnosti na engleskom i da ta vijest obraduje one koji nas žele vidjeti u Savjetu Evrope. Imamo pismo našeg ambasadora gospodina Gaona, koji nas, također, moli, jer nas obavještava da vlada fantastično raspoloženje u Savjetu Evrope da nas prime. Imamo dopis predsjedavajućeg Savjeta ministara Božidara Matića, koji su neki obmanuli i rekli mu, da rad visokog konsenzusa u oba doma, traži hitno zasjedanje po članu 105. Predstavničkog vijeća i po članu 100. Doma naroda da bi se mi danas pravili naivni, kao da je to pisao neki bezvezan tip u BiH, a ne akademik Matić predsjedavajući Savjeta ministara.

Imate, također, dopis delegata Nikole Špirića, koji podržava inicijativu Savjeta ministara, imate dopis koji je stigao od šefa Ureda, ili kabineta predsjedavajućeg Predsjedništva u kojem je Predsjedništvo zabrinuto zarad toka rasprave na Predstavničkom vijeću, razmatra mogućnost da samo ponudi Izborni zakon i od te mogućnosti je odustalo. Imate pismo, koje je po mom viđenju, doprinijelo da mnogi reteriraju od kompromisa, navodno Branislava Miloševića, koji upozorava i kaže. "Povodom procedure prijema BiH, koja traje od 1994. godine, ponavlja se prema Havelovim riječima, dakle jednog od bitnih ljudi u Savjetu Evrope, stalna dilema koja se javlja u slučaju prijema drugih zemalja. Da li treba čekati da jedna država ispuni sve, postavljene uslove, pa da bude primljena u Savjet Evrope ili da treba primiti i pomoći joj da kao ravnopravan član Savjeta Evrope izvršava svoje preostale obaveze, koja je stvorila prostora kod nekih koji su protiv Izbornog zakona, da misle da Izborni zakon nije uslov i da će BiH u septembru biti primljena u stalno članstvo Vijeća Evrope, bez ove obaveze, što se u drugom tekstu naznačava i kaže se da je gospodin Petrić kao Visoki predstavnik prošle godine, ja ponavljam rečenicu ili odlučujuću riječ o donošenju odluke, političkog odbora o prijemu BiH, pored mišljenja izvjestioca, imat će stav Visokog predstavnika gospodina Volganga Petrića, koji se prošle godine usprotivio prijemu BiH u Savjet Evrope. Moram, također, da kažem da

je ovih poslednjih petnaest dana vođena politička borba, protiv Visokog predstavnika u BiH i da su se mnogi poradovali da mandat Visokom predstavniku neće biti produžen na godinu dana i, nažalost, evo već samo za dan ili na sreću referirali. Ja želim javno da kažem, da je Ured visokog predstavnika gospodin Petrić dao lično snažan doprinos razvoju BiH i ako pojedine odluke sam ja komentarisao i meni se možda nisu lično dopadale i mislim da nije dobro ni podbačati autoritet ni slabiti autoritet Visokog predstavnika, na način kako su to pojedine političke opcije, poslednjih dana, željele da vide. Zato ja želim da izrazim svoje zadovoljstvo, što je mandat gospodinu Visokom predstavniku produžen još na godinu dana i vidjet ćemo da li su oni koji traže vremena za dodatno usaglašavanje spremni pristati na kompromise, na koje će ih pozivati kancelarija Visokog predstavnika i nadam se Visoki predstavnik lično. U tom smislu sam spreman da dam maksimalan doprinos. Zato ja mislim da mi iz RS, delegati iz RS kojima se nekad neko obraća kao nekoj grupi koja je protiv ili za, nije bitno. Nemamo razloga da budemo protiv usaglašavanja. Nemamo razloga da damo vremena 10-15-20 dana, ako su iskrene želje za postizanje kompromisa na ovom izbornom zakonu. Pružit ćemo mi i to zadovoljstvo svima nama. Nema nikakvih problema da mi podržimo pauzu koju tražite, ali ja se bojim, poslije svega ovoga što sam pročitao da je to linija traženja kompromisa, nego linija samo zadovoljenja u jednoj rečenici u kojoj se kaže da ovo i neće biti neki uslov. Ali, moram da vam kažem, kao što god gospodo vi iz Federacije, bez obzira kojoj stranki nekoj pripadao Alijansi ili van Alijanse, ne dijelim, niste spremni na kompromis. Teško je očekivati da će delegati iz RS, također, u narednom usaglašavanju, učestvovati, u stvari donijeti Izborni zakon, koji ne pokriva i interese RS, unutar BiH. Zato bi dobro bilo, da smo ovo vrijeme, ovih deset dana, umjesto što smo robovali različitim dopisima, proveli u svojim kabinetima, u međusobnim razgovorima i međusobnim usaglašavanjima. Nažalost, bio sam tu, moram da vam kažem da me niko pozvao nije na usaglašavanje. Niko me pitao nije šta mislim. Imaju neke druge kancelarije gdje se raspravlja, gdje se odlučuje, gdje se pokušava diktirati Parlamentu šta će uraditi. To jedino nije dobro. Ja ostajem raspoložen i delegati iz RS, da se razgovara i da se radi u cilju iznalaženja i donošenja stalnog izbornog zakona, ali nije dobro da dezevujišemo inicijative organa u čijem izboru smo učestvovali, nije dobro da tražimo grešku van nas. Nije dobro da držimo lekciju međunarodnoj zajednici, jer do nas je. Hvala vam lijepa.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepa. Sad imamo ovakve mogućnosti. Vi znate da je danas petak i da smo mi dužni osigurati vrijeme za molitvu Muslimanima koji to žele. Ovo je vrijeme, kad moramo za koju minuti prekinuti sjednicu. Imamo mogućnost napraviti prekid pa se naći u tri sada da se izjasnimo o inicijativi gospodina Divkovića ili da se sad izjasnimo, jer imamo dvije prijave za diskusiju, gospode Spahića i Rodića. Ako gospoda odustanu od diskusije, mi ćemo se sad aizjasniti o ovoj inicijativi i znat ćemo na čemu smo, da li nastavljamo ili ne nastavljamo. Slažete li se kolege da glasamo odmah? Nisam dao na ovaj način raspravu, niti sam vam dao riječ gospodine Spahiću. Pitajte, izvolite.

IBRAHIM SPAHIĆ

Prije diskusije. Da li je gospodin Špirić, da zanemarim ono što je gospodin Špirić govorio u odbranu Vijeća ministara i gospodina Matića i pohvalu gospodina Petriča, ja zaista, raduje me da čujem takve lijepe riječi od gospodina Špirića, za svakog čovjeka i građanina BiH i cijelog svijeta. Pitam. Da li je gospodin Špirić prijedlog i možemo li pristupiti glasanju?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim, vidite, ružno je da diskusija delegata drugog delegata koji poziva na kompromis. Gospodine Spahiću, nije ovo bila prazna priča. Iz ove priče ste vi mogli da naučite, i ja da naučim iz vaše priče. Samo u tom smislu ćemo mi naći kompromis u BiH. Takav način obraćanja, ja mogu da podnosim, jer ja mogu da nosim i teže delegate od vas.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa gospodine Špiriću. Dakle, ja sam shvatio da ćemo, ipak, glasati za inicijativu Kluba hrvatskog naroda. Dva minuta pauza.

/PAUZA/

MOMČILO NOVAKOVIĆ

S obzirom na sve ove rasprave i Klub delegata iz reda srpskog naroda, zbog nemogućnosti, očite nemogućnosti donošenja danas stalnog izbornog zakona, prihvata prijedlog gospodina Divkovića da se sjednica prekine.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Pozivam vas na glasanje o inicijativi Kluba hrvatskog naroda u Domu naroda BiH.

Nema veze, prvi je zeleni.

Ko je za?

Ja mislim da je jednoglasno, ali za svaki slučaj, je li neko protiv ili suzdržan. Jedan je protiv. Dakle, mi u ovom slučaju prekidamo 6.sjednicu Doma naroda i nastaviti ćemo je kad se za to steknu uvjeti. Hvala vam lijepa.

Sjednica je završena u 13.00.

NEAUTORIZIRANI TEKST
NASTAVKA 6. SJEDNICE DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
ODRŽANE 23. 08. 2001. GODINE

ILIJA ŠIMIĆ

Poštovane kolege, dopustite mi da proglasim početak nastavka rada 6. sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Mi smo, naravno da vas sve skupa pozdravljam, uključujući predstavnike međunarodnih instsitudija u prvom redu i moje uvažene kolege, predstavnike medije i evo mi smo počeli raditi na dnevnom redu 6. sjednice koju nismo okončali.

U dnevnom redu, ostalo nam je nedovršeno još Prijedlog izbornog zakona predlagača Vijeća ministara i predlagača gospodina Nikole Špirića, te odgovori na izaslanička pitanja i postavljanje pitanja i inicijativa.

Vi znate da je na prijedlog Hrvatskog kluba, Kluba hrvatskog naroda tada odložena rasprava, prekinuta sjednica, predloženo je da se obave potrebne nove konsultacije kako bi se eventualno iznašlo rješenje za usvajanje Izbornog zakona. U međuvremenu su se i desile značajne političke inicijative, postignuti stanoviti dogovori, tako da je moja procjena da je imalo smisla sačekati sva ta politička i druga kretanja i da se danas nastavi rasprava o 6. sjednici.

Kolegij Doma naroda je zasjedao juče i kompletno sagledao postojeću situaciju sa 8. sjednicom koju ćemo mi imati kada zaključimo ovu sjednicu, dakle danas takođe, i sagledao pitanje na koji način treba završiti dnevni red 6. sjednice.

Mi smo vam dostavili zaključak Kolegija pa mi dopustite, mada ste ga vi svi dobili da pročitam taj zaključak – Kolegij Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine predlaže Domu naroda da po članu 100., a sukladno članu 131. stav 1. Poslovnika Doma naroda usvoji sljedeći zaključak: - Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine povlači iz procedure prijedlog izbornih zakona čiji su predlagači Vijeće ministara i delegat Nikola Špirić, a o kojima je vođena rasprava na 6. sjednici Doma naroda.

Obrazloženje. Na dnevnom redu 6. sjednice Doma naroda koja je počela sa radom 21.6.2001. godine su prijedlozi izbornog zakona predlagača Vijeća ministara i predlagača delegata Nikole Špirića. Ustavno-pravna komisija Doma naroda je prihvatila određene amandmane na tekst Prijedloga izbornog zakona čiji je predlagač Vijeće ministara. Rasprava o prijedlozima izbornih zakona je obavljena.

Klub hrvatskog naroda je predložio da se 6.sjednica Doma naroda prekine kako bi se obavile dodatne konsultacije i eventualno postigla suglasnost koja bi rezultirala usvajanjem Izbornog zakona.

Većinom glasova za u jedan glas protiv 6. sjednica Doma naroda je na prijedlog Kluba hrvatskog naroda prekinula sa radom dok se ne obave dodatne konsultacije i usuglašavanje.

Budući da su obavljenje potrebne konsultacije i usuglašavanja Vijeće ministara je dostavilo novi tekst Izbornog zakona s prijedlogom da se razmotri po članku 100. Poslovnika Doma naroda. Imajući ovo u vidu Kolegij Doma naroda smatra da se prijedlozi izbornih zakona koji su na dnevnom redu 6.sjednice Doma naroda trebaju povući iz procedure, te predlaže Domu naroda da usvoji predloženi zaključak.

Evo ja vam uz ispriku s grlom ja vam predlažem da, ako ima potrebe raspravljamo o ovom zaključku i da se o njemu izjasnimo. Da li neko eventualno želi raspravljati, ili da se odmah izjasnimo o zaključku. Gospodin Genjac želi raspravljati o predloženom zaključku.

HALID GENJAC

Poštovano predsjedništvo, poštovane kolege, cijenjeni gosti, vama je poznato da smo mi prije 2 mjeseca prekinuli sjednicu. Ta 2 mjeseca bila su 2 ključna mjeseca za rad na Prijedlogu izbornog zakona. Istovremeno imali smo jedan tekst Izbornog zakona u Domu naroda od strane Vijeća ministara dopunjen amandmanima Ustavno-pravne komisije i na taj način Prijedlog koji je postao vlasništvo ovog doma. Imali smo takođe Predlog izbornog zakona od strane jednog poslanika iz Doma naroda.

Sjednica je prekinuta sa obrazloženjem da treba 10 dana da se izvrše potrebne konsultacije. Mislim da nije dovoljno odgovoreno na pitanje zašto nije za ova 2 mjeseca zakazan nastavak i zato prije svega molim Kolegij da odgovori zašto 2 mjeseca nije zakazan nastavak sjednice, a ta 2 mjeseca su bili dodatni rok dat da se obave aktivnosti oko izrade i usvajanja Izbornog zakona. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem. Želi li još neko možda pitati ili raspravljati o predlogu zaključka. Gospodin Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, predloženim zaključkom predlaže se da Dom naroda povuče iz procedure tekst Izbornog zakona koji u sebi sadrži implementiranu Odluku Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda na cijeloj teritoriji države Bosne i Hercegovine i apsolutno ili potpuno riješeno pitanje obrazca

P2. Želim dakle, da javnost zna šta mi zapravo danas povlačimo i šta se predlaže da se povuče iz procedure.

Mi smo prije 2 mjeseca u ovaj dom dobili jedan prijedlog zakona, a u Predstavnički dom je takođe dostavljen isti prijedlog i onda su ustavno-pravne komisije Predstavničkog doma i ovog doma praktično utvrdile različite prijedloge. Mi dakle, danas predlaže se da se povuče iz procedure tekst prijedloga zakona kojeg je praktično utvrdila Ustavno-pravna komisija ovoga doma, a koji u sebi, ponavljam dakle sadrži implementiranu, praktično dakle implementiranu Odluku Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i potpuno ispravno i do kraja razriješeno pitanje obrasca P2. Zbog toga ja neću glasati za povlačenje ovog teksta iz parlamentarne procedure, jer to je onaj tekst koji meni i kao čovjeku i kao poslaniku i mojoj političkoj stranci odgovara, koji je na kraju krajeva u interesu svih građana i naroda države Bosne i Hercegovine. To je jedna stvar.

Druga stvar se odnosi na samu proceduru. Ovdje se predlaže da Dom povuče iz procedure zakon. Zato se uporiše traži u odredbi člana 100. i člana 131. stav 1. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Član 100. Poslovnika se ne odnosi na ovo pitanje. On govori o hitnoj parlamentarnoj proceduri pred ovim domom, a član 131. se odnosi na neka neuređena pitanja koja se mogu urediti posebnim zaključkom. Ako ćemo govoriti o povlačenju zakona onda u skladu sa Poslovníkom zakone mogu povlačiti oni koji su predlagači tih zakona, a ne sam Dom. Dom se može izjašnjavati o samom zakonu, može odlučiti da zakon skine sa dnevnoga reda, ili nešto tome slično, ali o povlačenju iz procedure, ja mislim da se u skladu sa Poslovníkom Dom ne može izjašnjavati. Toliko. Hvala vam.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Sve u redu. Izvolite. Gospodin Nikola Špirić

NIKOLA ŠPIRIĆ

Uvaženi delegati Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, cijenjeni gosti, ja želim da kažem da je Dom naroda na svojoj 6. sjednici od 21.6. donio, rekao bi ispravnu i suvisnu odluku kada je prekinuo raspravu i da o priliku parlamentarnim strankama oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da uz pomoć onih koji su naklonjeni državi Bosni i Hercegovini i njenim entitetima pokuša usaglasiti malo udaljenje stavove naspram Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Vi znate da je Predstavničko Vijeće usvojilo Stalni izborni zakon po hitnom postupku na zahtjev Savjeta ministara. Danas želim da kažem da sam shvatio da će zasjedanje Doma naroda biti praznik za Bosnu i Hercegovinu i da mi znamo zašto koristimo poslovničku mogućnost da ovim zaključkom jednostavno povučemo iz procedure izborne zakone koji bi mogli biti ponovo predmet dugotrajnih rasprava i koji ne bi bili, siguran sam u interesu države Bosne i Hercegovine. Zato bi dobro bilo, mi imamo dopis Savjeta ministara Bosne i Hercegovine u kojem povlače iz procedure ranije predloženi zahtjev. Ja sam spreman u interesu usvajanja dakle Izbornog zakona da povučem vlastiti prijedlog, jer sam konstantno govorio da sam spreman da dam maksimalni doprinos da Bosna i Hercegovina dođe do stalnog izbornog zakona. Zato vas ja molim da ovaj zaključak shvatite kao mogućnost da završimo 6. sjednicu i da na sreću ove države i njenih građana otvorimo redovnu 8. sjednicu i dođemo do stalnog izbornog zakona. Nisu ovo sve idealna rješenja. Možda poneka i odudaraju od

Poslovnika Parlamentarne skupštine, ali napravićemo mnogo manju grešku ako dođemo (i usvojimo)...stalni izborni zakon, nego ukoliko otvorimo raspravu o prijedlozima koji su bili na 6. sjednici. Zato, ja molim da danas pokažemo maksimalnu spremnost da usvojimo ovaj zaključak, a u suštini ovaj zaključak je usaglašen prijedlog Kolegija Doma naroda Parlamentarne skupštine. Pravo je svakog delegata za ili protiv, ali ja mislim da je političko raspoloženje takvo da će ovaj zaključak ipak biti usvojen i zato molim predsjedavajućeg da zaključak stavi na izjašnjavanje. Hvala vam lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem gospodinu Špiriću. Gospodin Ilić.

DRAGUTIN ILIĆ

Kolege delegati, uvaženi gosti, ja ne vidim nikakvu potrebu da mi o ovome raspravljamo. Predlagač je jasno u svome dopisu nama dao do znanja da je povukao prijedlog. I ja ne vidim kakav zaključak mi sada oko toga treba da donosimo. Predlagač je povukao, nema te tačke dnevnog reda. Imamo ovu još jednu tačku, a to su delegatska pitanja i odgovori i idemo dalje.

ILIJA ŠIMIĆ

Idemo dalje. Izvolite gospodine Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja sam za ovom govornicom posljednji put bio prije otprilike 3 minuta, prije dakle od prilike 3 minuta i evo nakon 3 minuta ponovo izlazim za govornicu. U ta 3 minuta dakle, želim samo zorno da prikažem situaciju. Ja sam kao poslanik dakle, nakon ove svoje prethodne diskusije za ta 3 minuta, tek dakle tada dobijo dopis Vijeća ministara, predmet povlačenja iz procedure razmatranja ranije dostavljenog Prijedloga izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Izašao sam samo da kažem sa kolikom ozbiljnošću i respektom se odnosi prema nama kao poslanicima kada sam ja evo za ovo vrijeme kako sam vam objasnio, tek dakle tada dobijo ovaj tekst. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Riječ ima predsjedavajući gospodin Šimić.

ILIJA ŠIMIĆ

Poštovane kolege, dragi prijatelji ja odista mislim da nema potrebe za veliku raspravu oko zaključivanja 6. sjednice. Ja se u potpunosti slažem sa mojim kolegom gospodinom Špirićom. Kolegij je vjerujte mi ovo razmotrio sa stanovišta Poslovnika u prvom redu, sa stanovišta Ustava, sa stanovišta interesa naše zemlje i sa stanovišta aktualne političke situacije u Bosni i Hercegovini. Mi svi znamo, ali ja ću vam ponoviti da mi Bosnu i Hercegovinu možemo, među ostalim voditi i na principima kompromisa. Nemojte mi zamjeriti što tako opće mjesto ponavljam, ali moram glede nekoliko diskusija ovdje, ljudi koji to isto tako znaju, ili bolje od mene, ali naravno iz probitačnih političkih interesa i stajališta imaju drukčije iskaze. Ja to vrlo poštujem. S tim u vezi hoću samo odgovoriti da sam suglasan da su protekla dva krajnje bitna

mjeseca. Međutim, nama su svi mjeseci i svi dani vrlo ključni i bitni i zato mislim da trebamo i ovaj posao uraditi danas.

Što se tiče procedure, procedura ovim zaključkom nije narušena, šta više po meni je vrlo pomno promišljena. Pozivanje na članak 100. gospodine Džaferoviću je u toj mjeri što bi zaključak moro proći analogno zakonskim aktima moro bi proći i komisijsku proceduru, pa i njega tretiramo kao žurni akti i zato smo se pozvali i na članak 100., a članak 131. vidjeli ste da daje takvu mogućnost. Ima i nova i druga mogućnost po članku 133. ali to ne otvaram sada, zbog toga mislim da je ovdje sve potpuno jasno i ja vas odista još jednom kolegijalno molim da se, ja ću sada ako se niko ne javlja staviti na glasanje ovaj zaključak.

Molim, dr. Genjac.

HALID GENJAC

Neću insistirati na odgovoru. Nisam dobio odgovor, ali neću ni insistirati. Dakle pitao sam zašto nije zakazana 2 mjeseca nastavak sjednice? Dobio sam neki odgovor koji je priča, ali ne nudi se odgovor. Ja neću insistirati na tom pitanju, ali je bitno da iz ovog odgovora uočimo da je Kolegij ovog doma, dakle gospodine Šimić, gospodin Tokić i gospodin Špirić jednoglasno odlučio da se predloži zaključak kojim se povlači iz procedure zakon koji je na Domu naroda dopunjen amandmanima Ustavno-pravne komisije i koje je sadržavao odredbe o konstitutivnosti i određene principe koji uvažavaju eliminacije obrasca P2. Hvala vam.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepa. Gospodin Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući i kolege delegati ja prosto rečeno mislim da se malo Kolegij zapetljao oko ovog, oko ove situacije. Naime, mi imamo ovdje potpuno jasan predmet od, upućen od Vijeća ministara, kojim Vijeće ministara povlači iz procedure Prijedlog izbornog zakona o kome smo mi raspravljali. Povlačenjem od strane predlagača nema potrebe ni za kakvom raspravom ni dodatnim zaključcima, jer više tog prijedloga nema. Dakle ne postoji prijedlog i nema potrebe za zaključkom. Po meni je samo bilo još neophodno da i gospodin Špirić povuče svoj prijedlog i više nema ni jednog prijedloga u raspravi Izbornog zakona i mi smo time završili tu tačku dnevnog reda. Nema zaista potrebe nikakav zaključak, nikakva hitnost, jer nemamo o čemu raspravljati ako su prijedlozi povučeni. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepa, gospodine Novakoviću nije u potpunosti tako stvar po Poslovniku. Vama zahvaljujem na želji da pomognete u proceduri u kojoj su, koji su prošli komisijsku fazu ovi zakoni, oni se ne mogu povući, ali Kolegij može tumačiti Poslovnik i našao je Kolegij dobro rješenje.

Ja vas poštovane kolege pozivam da se izjasnimo o zaključku Kolegija kojeg imate pred sobom, a i ja sam ga pročitao.

Ko je zato da se predloženi zaključak usvoji?

13 za.

Ko je protiv molim?

2 protiv.

Suzdržanih nema.

Konstatiram da je dakle usvojen zaključak Kolegija Doma naroda.

Time smo mi prvu točku, odnosno prvu točku nastavljene 6. sjednice završili i sada prelazimo na drugu.

Ad.2. Odgovori na poslanička pitanja i izasliničke inicijative i pitanja

Gospodin Špirić je na svoja pitanja dobijo 2 odgovora. Moja je dužnost da ga pitam je li zadovoljan odgovorima?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući ja sam dobijo odgovor na obadva postavljena pitanja. Čini mi se da ono što bi trebalo da zaključi ovaj dom jeste da kada delegati ili poslanici postavljaju pitanja koja su uslovljena nekim vremenskim rokom da bi bila obaveza državnih organa da na vrijeme daju odgovore. Mislim da je najbolji odgovor na moje pitanje dalo vrijeme, a ne organi, državni organi Bosne i Hercegovine i zato bi dobro bilo ubuduću da se državni organi navrijeme očituju naspram pitanja koje delegati ili poslanici postavljaju. To je moja osnovna primjedba. Hvala vam.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vama. Ja vas želim izvjestiti da ćemo mi nastojati u svakom slučaju da u 12 počnemo 8. sjednicu. Dotle imamo vremena, ako neko želi postaviti pitanje ili pokrenuti inicijativu. Gospodin Spahić

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, gosti, želio bi da ponovo postavim pitanje Vijeću ministara, Ministarstvu za evropske integracije u vezi sa kopredsjedavanjem Bosne i Hercegovine Drugim radnim stolom za ekonomsku saradnju u okviru Pakta za stabilnost.

Ja poslanik želio bi da imam mogućnost, a nadam se i Dom naroda kao i Predstavnički dom da dobijemo informaciju o učešću Bosne i Hercegovine u realizaciji projekata koji se tiču prvog, drugog i trećeg radnog stola, posebno kada je riječ o ekonomskoj saradnji i projektima koje je Bosna i Hercegovina spremna iznijeti pred Donatorsku konferenciju u Bukureštu 23.i 24. oktobra ove godine. To je prvo pitanje. Dakle, tražio bi da gospodin predsjedavajući pozove Vijeće ministara i

Ministra evropskih integracija da se obrati ovom domu zvanično na sljedećoj sjednici sa informacijom i sa izlaganjem. Mislim da je to korak koji moramo konačno uraditi.

Istovremeno bi želio da podvučem još jednom obavezu Predsjedništva Bosne i Hercegovine koja traje već više od godinu dana da imenuje zvaničnog koordinatora za Pakt za stabilnost u Bosni i Hercegovini koji bi radio to isto što rade i drugi koordinatori za Pakt za stabilnost u zemljama imboliranim u proces kooperacije u Jugoistočnoj Evropi.

Drugo pitanje se odnosi na zahtjev koji proizilazi iz prijedloga Komisije za spoljnu politiku i vanjsku trgovinu koju smo usvojili na početku našeg rada, dok sam bio aktivan u toj komisiji, a to je da predloženi kandidati za diplomatsko konzularne poslove, znači kandidati za ambasadore obaveze istupe pred Komitetom za spoljnu politiku Doma naroda i Komiteta Predstavničkog doma prije nego što odu na destinaciju koja im je namjenjena.

I treće pitanje je koje se odnosi na poziciju Doma naroda i izjave pojedinih članova Kolegijuma Doma naroda u javnosti u povodu različitih događaja.

Želio bi da sasvim precizno kažem da sam uočio da se mi izvan politike koja je utvrđena u Domu naroda i izvan Programa rada kao i izvan ponašanja koje dolikuje kolegama koje sjede u Domu naroda kao poslanici pojavljujemo u javnosti kao oni koji presuđuju o politici u Bosni i Hercegovini i predstavljaju se kao, kako bi rekao mentori u političkoj praksi i životu u Bosni i Hercegovini vrlo vješto, zamjenjujući teze svoje pozicije sa onim što je zapravo njihova odgovornost. Želio bi da kažem šta pod tim podrazumjevam. Npr. izjave koje smo slušali od predstavnika dva kolegijuma u vezi sa privilegijama koje imaju poslanici, delegati u Domu naroda su bile zaista začuđujuće. To je pitanje. Na to se odnosi ova moja diskusija. Nevjerovatno je kako se luksuzno ponašaju predstavnici, poslanici, predsjedavajući, kopredsjedavajući u javnosti, a tiču se recimo rada i uslova rada u Domu naroda i u Predstavničkom domu. Odnosilo se to na privilegije, na lične dohotke itd. itd. Mislim da bi bilo korektno da Kolegij preduzme inicijativu da hitno uspostavi jedan red stvari koji podrazumjeva jedna državna institucija. Trebo bi da ima podparola i da ima zvaninog predstavnika koji će se obraćati javnosti u kojima će izražavati zajedničke interese o kojima govorim. Također informacije koje se tiču rada i uslova rada poslanika i delegata, bilo bi korektno da prenese transparentno predstavnik ili sekretar Zajedničkih službi, ili podparol kad ga zato ovlasti Kolegij jedan ili drugi, a da se ne natječu u nastupima svojim predstavnicima oba kolegijuma u dokazivanju kako bi trebalo povećati ili umanjiti privilegije poslanika i zabavljaju praktično cijelo ljeto javnost sa podacima koji apsolutno nisu tačni. Pošto nije bilo moguće da reagujem na neki način javno na to, želio bi da predstavnici sredstava javnog informisanja, tražim to, dobiju tačne informacije o svim privilegijama koje imaju poslanici i članovi kolegijuma da bi se skinulo to s dnevnog reda, jer je neukusno u krajnjoj liniji javnost iritirati izjavama i tzv. kvazisocijalnim pozicijama pojedinih članova Kolegijuma koji se ne odnose na tačnost informacija koje postoje, a tiču se ovih problema. To je, mislim jedan stav koji zaista bi bio korektan da konačno imamo podparola i da s javnošću obraća, naravno na jedan služben način kada je riječ o odnosima u Parlamentu jednom i drugom i odnos među kolegama poslanicima i delegatima. Hvala lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam. Ja ću odmah ponuditi odgovor na ovo treće pitanje, a ako gospodin Spahić ne bude zadovoljan moliću ga da pismeno, napisanim tekstom, jer je ovo vrlo osjetljiva materija. Osim toga, on ju je vrlo slojevito i rekao čak difuzno postavio tako da odgovori možda neće moći biti potpuni.

Prvo, mislim da nije korektno diskutirati ovdje o dva kolegija, nego o jednom kolegiju. Radi se dakle o Kolegiju Doma naroda i ja ću samo u tom svojstvu i govoriti, a sve što radi ili govore članovi Kolegija Predstavničkog doma, govore javno kao odgovorni ljudi na visokim državnim funkcijama. Kolegij Doma naroda nije disonantno istupo, niti istupa u javnosti, a svaki član Kolegija i kao delegat u ovom domu i kao javna osoba ima pravo iznositi svoje mišljenje u svoje ime. Ako se o tomu radi onda to ne možemo podvoditi kao istupanje člana Kolegija.

Što se tiče informacija na kojima je ponajviše gospodin Spahić insistiro, to su primanja i da kažem socijalni položaj zastupnika, bilo da su profesionalni ili nisu, javnosti je to potpuno otvoreno i potpuno znano i preko izjava ovog kolegija i svakog od vas, ali i u stručnim službama i nadležnim institucijama te informacije nisu zatvorene i pozivam medije da ih vrlo javno uzmu i transparentno pokažu. Kolega Spahiću, ako ste. Hvala vam lijepa.

Ima li još inicijativa? Ima gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja želim da postavim jedno pitanje i mislim da ću do naredne sjednice dobiti odgovor.

Naime mi smo na 4. sjednici Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine od 23.5.2001. godine usvojili Informaciju o radu Komisije za razmatranje statusa lica naturalizovanih poslije 6. aprila 1991. godine u Bosni i Hercegovini uz jedan zaključak da će Komisija u roku od 30 dana dostaviti novi izvještaj po strukturi naturalizovanih državljana Bosne i Hercegovine. Od maja do ovog datuma je prošlo gotovo 4 mjeseca, mi čak nemamo ni usmene ni pisane informacije. Ja vas molim da natjeramo one organe koji se obraćaju Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine koji su obavezni da podnose izvještaje da poštuju zaključke Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i zato se nadam da ćemo barem na narednom zasjedanju imati ovaj izvještaj u skladu sa našim zaključkom. Ukoliko nema tog izvještaja tražim odgovor zašto se ne poštuje zaključak Parlamentarne skupštine Doma naroda Bosne i Hercegovine. Hvala vam lijepo.

ILIJA ŠIMIC

Zahvaljujem kolegi Špiriću. Insistirat ćemo na tom zaključku. Da li još netko želi postaviti pitanje? Koja nisu došla urgirat ćemo. U redu primili smo mada niste izrekli za govornicom. Znači pitanja s 3. sjednice požurujemo sva pitanja koja nisu odgovorena.

Uvažene gospodo kolege dopustite da zaključimo rad 6. sjednice i da medije i naše goste i sve vas pozovem u 12 sati na ovo isto mjesto. Hvala vam lijepa.